

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Besluit van
tot wijziging van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft,
het Besluit financiële markten BES, het Besluit prudentiële regels Wft, het
Besluit bestuurlijke boetes financiële sector en enige andere besluiten op het
terrein van de financiële markten (Wijzigingsbesluit financiële markten 2021)**

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën van (...), 20xx-0000000000, directie Financiële Markten;

Gelet op de artikelen 3:17, tweede lid, 3:18, tweede en derde lid, 3:103a, 4:11, derde lid, 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel a, 4:15, tweede lid, 4:20, eerste en tweede lid, 4:25, eerste lid, 4:25a, eerste lid, aanhef en onderdeel a, 4:25b, eerste lid, 4:37c, tiende lid, 4:49, tweede lid, aanhef en onderdeel e, en 4:61, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht, de artikelen 1:3, vierde lid, 3:4 en 3:11 van de Wet financiële markten BES, artikel 49, eerste lid, van de Wet toezicht trustkantoren 2018 en artikel 76, tweede lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van ..., nr. ...);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Financiën van (...), 20xx-0000000000, directie Financiële Markten;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het **Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 wordt in de alfabetische volgorde een definitie ingevoegd, luidende:

geautomatiseerd advies: vorm van adviseren waarbij het advies door een geautomatiseerd systeem opgesteld wordt zonder tussenkomst van een natuurlijk persoon;

B

In artikel 3, tweede lid, onderdeel b, wordt 'vier weken' vervangen door 'zes weken'.

C

In artikel 23, eerste en tweede lid, wordt 'artikel 31c' telkens vervangen door 'artikel 31b'.

D

In artikel 32ab, tweede lid, wordt 'artikel 32a, eerste lid' vervangen door 'artikel 32aa'.

E

Na artikel 32d wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 32dd

1. Een financiële dienstverlener wijst per financieel product waarover geautomatiseerd advies wordt gegeven ten minste twee personen aan die verantwoordelijk zijn voor het geautomatiseerd systeem en de geautomatiseerde adviezen. De aangewezen personen beschikken over de vakbekwaamheid om zelf te kunnen adviseren.
2. Alvorens een geautomatiseerd systeem in gebruik wordt genomen, voert de financiële dienstverlener analyses uit om te borgen dat het systeem werkt en dat alle adviesonderdelen passen bij en aansluiten op de door de consument of, bij verzekeringen, de cliënt verstrekte informatie.
3. De financiële dienstverlener controleert periodiek, op door hem te bepalen tijdstippen en voorts indien daar aanleiding toe is, of de geautomatiseerde adviezen passen bij en aansluiten op de door de consument of, bij verzekeringen, de cliënt verstrekte informatie.
4. Indien uit controles als bedoeld in het derde lid blijkt dat de geautomatiseerde adviezen niet voldoen aan de bij of krachtens de wet gestelde regels met betrekking tot financieel advies:
 - a. staakt de financiële dienstverlener per direct het geven van geautomatiseerde adviezen ten aanzien van het financieel product waarbij de fout in het geautomatiseerde advies zich heeft voorgedaan, totdat de oorzaak van het niet voldoen aantoonbaar is verholpen;
 - b. controleert de financiële dienstverlener zo spoedig mogelijk na ontdekking van de fout, of een dergelijke fout zich ook voordoet bij andere systemen voor geautomatiseerd advies met betrekking tot financiële producten; en
 - c. informeert de financiële dienstverlener consumenten of cliënten aan wie geautomatiseerd advies is gegeven zo spoedig mogelijk over de ontdekte onvolkomenheid.

F

In artikel 48a wordt 'de de voorzitters van organen' telkens vervangen door 'de voorzitters van organen'.

G

Artikel 61 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel c, vervalt na de puntkomma 'en'.
2. Onder vervanging van de punt door een puntkomma aan het slot van onderdeel d worden twee onderdelen toegevoegd, luidende:
 - e. de kenmerken van zijn dienstverlening;
 - f. de aard en het bedrag van de vergoeding die hij aan derden, niet zijnde adviseurs of bemiddelaars, betaalt voor het aanbrengen van een nieuwe cliënt.

H

In artikel 63a, eerste lid, wordt 'financiële producten of diensten' telkens vervangen door 'producten of diensten' en wordt 'elk financieel product respectievelijk elke dienst' vervangen door 'elk product of elke dienst'.

I

In artikel 80e worden het tweede tot en met zevende lid vervangen door twee leden, luidende:

2. Het eerste lid is niet van toepassing op aanbieders van hypothecair krediet die, zonder daarbij te adviseren, een aanvullend hypothecair krediet van ten hoogste € 25.000 aanbieden indien het aanvullend hypothecair krediet aantoonbaar wordt aangewend voor de financiering van energiebesparende voorzieningen in een woning waarop een hypothecair krediet is gevestigd dat is aangegaan bij dezelfde aanbieder.
3. Onder energiebesparende voorzieningen als bedoeld in het tweede lid wordt verstaan: gevelisolatie, dakisolatie, vloerisolatie, leidingisolatie, energiezuinige kozijnen, deuren en daarmee gelijk te stellen constructieonderdelen, hoog rendement beglazing (HR++ of HR+++), installatie voor warmteterugwinning, energiezuinige ventilatie, inclusief hoogrendement-ventilatoren, hoogrendementsketels, warmtepompen, zonnecellen of een combinatie daarvan.

J

Na artikel 80e wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 80f

1. Het inwinnen van informatie over de kennis en ervaring van de consument of cliënt, bedoeld in artikel 4:24, eerste lid, van de wet, is wat de hoeveelheid betreft evenredig aan de aard en complexiteit van het financieel product en de daarmee samenhangende risico's. In ieder geval wordt informatie ingewonnen over:
 - a. de financiële producten waarmee de consument of cliënt bekend is;
 - b. het inzicht van de consument of cliënt in de eigenschappen en risico's van het desbetreffende financieel product en de financiële dienst;
 - c. de mate waarin de consument of cliënt inzicht heeft in zijn eigen financiële situatie;
 - d. de behoefte van de consument of cliënt aan advies over het desbetreffende financieel product.
2. In de waarschuwing, bedoeld in artikel 4:24, derde lid, van de wet wijst de financiële dienstverlener de consument of cliënt erop dat het inwinnen van advies raadzaam is.
3. Een financiële dienstverlener mag vertrouwen op de door de consument of de cliënt verstrekte informatie over de in het eerste lid genoemde onderwerpen, tenzij hij weet of

redelijkerwijs kan vermoeden dat deze informatie gedateerd, onnauwkeurig of onvolledig is.

4. Indien meerdere financiële dienstverleners betrokken zijn bij het verlenen van de financiële dienst aan de consument of cliënt wordt de informatie, bedoeld in het eerste lid, ingewonnen door de financiële dienstverlener die rechtstreeks door de consument of cliënt is benaderd voor het verlenen van de financiële dienst.

5. Indien sprake is van het verlenen van een financiële dienst in combinatie met een andere financiële dienst of financieel product dient bij de beoordeling van de passendheid te worden nagegaan of de gehele dienstverlening of de combinatie van de financiële dienst en het financieel product passend is.

6. De Autoriteit Financiële Markten kan nadere regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de informatie over de kennis en ervaring, bedoeld in het eerste lid, wordt ingewonnen bij de consument of cliënt alsmede de formulering van de waarschuwing, bedoeld in het tweede lid.

K

Het vierde lid van artikel 86c vervalt, onder vernummering van het vijfde lid tot vierde lid.

L

In artikel 86d, eerste lid, onderdeel b, wordt na 'mits' ingevoegd 'wordt voldaan aan artikel 86i en'.

M

Na artikel 86f wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 86fa

1. Een financiële dienstverlener informeert de consument of, indien het een verzekering betreft, de cliënt, voorafgaand aan het advies inzake een financieel product als bedoeld in artikel 86c, eerste lid, of het advies op afhankelijke of onafhankelijke basis wordt verstrekt.

2. Indien een financiële dienstverlener onafhankelijk adviseert over een financieel product als bedoeld in artikel 86c, eerste lid:

a. beoordeelt hij een toereikend aantal op de markt verkrijgbare financiële producten die voldoende divers zijn wat type en aanbieder betreft zodat een voor de cliënt geschikt product kan worden geadviseerd; en

b. worden de financiële producten niet uitsluitend aangeboden door de financiële dienstverlener zelf of door entiteiten die nauwe banden met de financiële dienstverlener hebben of andere entiteiten waarmee de financiële dienstverlener in een zodanig nauw juridisch of economisch verband staat dat het risico bestaat dat dit afbreuk doet aan de onafhankelijkheid van het verstrekte advies.

N

Artikel 86g wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. De aanbieder rapporteert jaarlijks over de berekening, bedoeld in het eerste lid, en vermeldt daarbij of daarin sprake is van een materiële wijziging.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. De aanbieder laat de juistheid van het rapport controleren door een accountant indien een materiële wijziging van het kostprijsmodel heeft plaatsgevonden of twee opeenvolgende jaren zijn verstreken nadat het kostprijsmodel door een accountant is gecontroleerd. De accountant controleert of de advieskosten en distributiekosten juist en volledig zijn toegerekend aan de financiële producten, bedoeld in het eerste lid.

O

Artikel 86i wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel f vervalt 'en'.

b. Onder vervanging van de punt door een puntkomma aan het slot van onderdeel g worden twee onderdelen toegevoegd, luidende:

h. het bestaan van de afsluitprovisie of doorlopende provisie die hij ontvangt voor het verlenen van financiële diensten met betrekking tot schadeverzekeringen;

i. de kenmerken van zijn dienstverlening.

2. Onder vernummering van het tweede en derde lid tot derde en vierde lid, wordt een lid ingevoegd, luidende:

2. Een adviseur die de aanbevolen schadeverzekering niet tevens aanbiedt, informeert de consument uiterlijk tegelijk met zijn advies inzake een schadeverzekering, niet zijnde een betalingsbeschermer, individuele arbeidsongeschiktheidsverzekering of overlijdensrisicoverzekering, over het gemiddelde bedrag of percentage van de afsluitprovisie of doorlopende provisie die hij ontvangt voor het advies met betrekking tot bepaalde categorieën schadeverzekeringen.

3. In het derde lid (nieuw) wordt 'eerste lid' vervangen door 'eerste en tweede lid'.

P

In artikel 88b, eerste lid, wordt 'artikel 4:37c, zesde lid' vervangen door 'artikel 4:37c, zevende lid'.

Q

In de artikelen 87a, derde lid, onderdeel b, 89, derde lid, 95, tweede lid, 103, tweede lid, 108a, tweede lid, 108b, vierde lid wordt 'vier weken' telkens vervangen door 'zes weken'.

R

In het opschrift van paragraaf 10.3.1. wordt '4:37c, negende lid' vervangen door '4:37c, tiende lid'.

S

In artikel 115b wordt 'artikel 4:37c, zesde lid' vervangen door 'artikel 4:37c, zevende lid'.

T

Artikel 144 komt te luiden:

Artikel 144

Het is een icbe niet toegestaan om financiële instrumenten die hij niet in eigendom heeft te verkopen.

U

Artikel 147 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste en tweede lid komen te luiden:

1. Een icbe publiceert telkens wanneer zij of haar beheerder rechten van deelneming aanbiedt, verkoopt, inkoopt of daarop terugbetaalt de koers, de verkoop-onderscheidenlijk inkoopprijs en het bedrag van de terugbetaling op de website van haar beheerder.
2. De Autoriteit Financiële Markten kan op verzoek toestaan dat de icbe eenmaal per maand de informatie, bedoeld in het eerste lid, publiceert indien de belangen van de deelnemers daardoor niet worden geschaad.

2. Het derde lid vervalt onder vernummering het vierde lid tot derde lid.

V

In artikel 147a, tweede lid, wordt 'de artikelen 4:57a tot en met 4:57c, 4:61a en 4:61b van de wet' vervangen door 'de artikelen 4:57c, 4:61a, 4:61b, 4:62v en 4:62w van de wet'.

W

Artikel 147hh vervalt.

X

Bijlage I wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel 7.5 vervalt aan het eind van de tweede alinea "; deze verplichting is evenmin van toepassing op de in artikel 126, eerste lid, bedoelde maatschappijen voor collectieve belegging in effecten".
2. In onderdeel 7.9. vervalt de tweede volzin.
3. Onderdeel 7.14. vervalt.

ARTIKEL II

Het **Besluit prudentiële regels Wft** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 vervallen de definities 'business line', 'entiteit voor securitisatiedoelinden', 'groep van verbonden wederpartijen', 'ondernemingsgebonden herverzekeraar', 'initiator', 'interne modellenmethode', 'kans op wanbetaling', 'kredietbeoordeling', 'kredietbeoordelingsbureau', 'kredietrisicovermindering', 'kredietverbetering', 'leningverstreckende financiële onderneming', 'omgekeerde retrocessieovereenkomst', 'omrekeningsfactor', 'opgenomen effectenlening', 'opgenomen grondstoffenlening', 'retrocessie', 'retrocessieovereenkomst', 'revolverende vordering', 'risicomeetsysteem', 'sponsor', 'suppletiebijdragen', 'synthetische securitisatie', 'traditionele securitisatie', 'verlies bij wanbetaling', 'verstreckte effectenlening', 'verstreckte grondstoffenlening', 'vervroegde aflossingsbepaling', 'verwachte verliespost', 'verwateringsrisico', 'vorderingswaarde' en 'wanbetaling'.

B

Artikel 26h wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Een betaaldienstverlener voorziet in sterke cliëntauthenticatie indien:

- a. een betaler zich via het internet toegang tot zijn betaalrekening verschafft;
- b. een betaler een elektronische betalingstransactie initieert;
- c. een betaler via een communicatiemiddel op afstand een handeling uitvoert die een risico op betaalfraude of andere vormen van misbruik met zich mee kan brengen;
- d. een betaling via een betaalinitiatiedienstverlener wordt geïnitieerd; of
- e. informatie via een rekeninginformatiedienstverlener wordt opgevraagd.

2. Het vierde lid komt te luiden:

4. Indien een betaaldienstverlener sterke cliëntauthenticatie toepast treft hij beveiligingsmaatregelen en voorziet hij in authenticatieprocedures ter bescherming van de vertrouwelijkheid en integriteit van de persoonlijke beveiligingsgegevens van betaaldienstgebruikers met inachtneming van de ingevolge artikel 98 van de richtlijn betaaldiensten vastgestelde normen.

C

Aan artikel 32 wordt toegevoegd ', tenzij die financiële onderneming een bank, betaalinstelling, elektronischgeldinstelling of premiepensioeninstelling is'.

D

In de artikelen 32aa, derde lid, onderdeel b, 32bb, derde lid, onderdeel b, 33, tweede lid, onderdeel b, 37a, derde lid, onderdelen b en c, 38, tweede lid, onderdeel b, wordt 'vier weken' telkens vervangen door 'zes weken'.

E

In de artikelen 44, zesde lid, onderdeel b, 45, derde lid, onderdeel b, wordt 'vier weken' vervangen door 'zes weken'.

F

In het opschrift van hoofdstuk 14 vervalt 'en de actuaris'.

G

Artikel 137 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste en derde lid vervalt 'of actuaris'.
2. In het tweede lid vervalt 'of de actuaris'.

H

Na artikel 139 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 140

Een groepsmaatschappij verstrekt bij een kennisgeving als bedoeld in artikel 3:103a, eerste lid, van de wet aan de Nederlandsche Bank de volgende gegevens:

- a. een omschrijving van de wijziging, bedoeld in artikel 3:103a, eerste lid, van de wet;
- b. gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank kan beoordelen of voldaan wordt aan hetgeen ingevolge artikel 3:99 van de wet is bepaald met betrekking tot de betrouwbaarheid van de personen die als gevolg van de voorgenomen wijziging het beleid van de betrokken onderneming zouden kunnen bepalen of mede bepalen of zouden bepalen of mede bepalen;
- c. bescheiden waaruit de financiële positie van de bij de voorgenomen wijziging betrokken groepsmaatschappijen, bedoeld in artikel 3:103a, eerste lid, van de wet blijkt, voor zover deze informatie niet eerder, voor de uitoefening van haar toezicht, aan de Nederlandsche Bank is verstrekt;
- d. bescheiden waaruit de juridische groepsstructuur als gevolg van de wijziging blijkt.

I

Bijlage C. behorende bij artikel 61, vijfde lid, onderdeel c en bijlage D vervallen.

ARTIKEL III

Het **Besluit financiële markten BES** wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 1:10 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1:10a (uitgezonderde aanbieders van betaal- of spaarrekeningen)

De wet is met betrekking tot het aanbieden van eurobetaal- of eurospaarrekeningen en daaraan verbonden betaal- of spaarfaciliteiten niet van toepassing op kredietinstellingen, elektronischgeldinstellingen of geldtransactiekantoren met zetel in het Europese deel van Nederland die op grond van artikel 2:3a, eerste of tweede lid, van de Wet op het financieel toezicht in het Europese deel van Nederland zijn toegelaten tot de uitoefening van het bedrijf van betaaldienstverlener.

B

Artikel 3:4 vervalt.

C

In artikel 3:29 wordt 'een diploma dat ingevolge artikel 3:4 is aangewezen' vervangen door 'een door een bij regeling van Onze Minister, zo nodig onder voorwaarden, erkend diploma'.

ARTIKEL IV

Het **Besluit bestuurlijke boetes financiële sector** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 wordt 'artikel 22, tweede lid, Wet toezicht trustkantoren' vervangen door 'artikel 49, tweede lid, Wet toezichtkantoren 2018'.

B

Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de opsomming van artikelen uit de Wet op het financieel toezicht onder het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen wordt in de numerieke volgorde het volgende artikelnummer met bijbehorende boetecategorie ingevoegd:

3:103a, eerste lid	3
--------------------	---

2. In de opsomming van artikelen uit het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft worden in numerieke volgorde de volgende artikelnummers met bijbehorende boetecategorieën ingevoegd:

32dd	2
80f, eerste, tweede, vierde en vijfde lid	2
86fa	2

3. In de opsomming van artikelen uit het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft wordt '26i, tweede tot en met achtste lid' vervangen door '26i', '26j, tweede tot en met zevende lid' vervangen door '26j', '26k, eerste en tweede lid' vervangen door '26k, eerste lid', '80e, eerste tot en met derde lid en zevende lid' vervangen door '80e, eerste lid', '86g, eerste lid' vervangen door 'eerste tot en met

derde lid', '86i, eerste tot en met derde lid' vervangen door '86i, eerste tot en met vierde lid' en '147, eerste, derde en vierde lid' vervangen door '147, eerste en derde lid'.

4. In de opsomming van artikelen uit het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen wordt de bij artikel 144 behorende boetecategorie '2' vervangen door '3'.

C

Artikel 13 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt de komma na "terrorisme" vervangen door "en" en vervalt "en de verordening inzake de veiling van broeikasgasemissierechten,".
2. Het vierde lid vervalt, onder vernummering van het vijfde lid tot vierde lid.

ARTIKEL V

Artikel 1 van het **Besluit kredietvergoeding** wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a vervalt, onder verlettering van onderdelen b tot en met i tot a tot en met h.
2. In onderdeel g (nieuw) wordt 'artikel 34, onder a, van de wet' vervangen door 'artikel 76, eerste lid, onderdeel a, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek'.
3. In onderdeel h (nieuw) wordt 'artikel 34, onder b, van de wet' vervangen door 'artikel 76, eerste lid, onderdeel b, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek'.

ARTIKEL VI

Het **Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2, eerste lid, onderdeel y, onder 1°, komt te luiden:

1°. ten aanzien van de gehele verordening met uitzondering van artikel 28: de Autoriteit Financiële Markten;

B

In Bijlage 1, onder "Verordening (EU) nr. 600/2014 (MiFIR)", wordt in de opsomming van artikelen in de numerieke volgorde toegevoegd:
Artikel 42, eerste lid

C

In Bijlage 2, onder "Verordening (EU) nr. 600/2014 (MiFIR)", wordt in de opsomming van artikelen in numerieke volgorde het volgende artikelnummer met bijbehorende boetecategorie ingevoegd:

ARTIKEL VII

In artikel 3a, eerste lid, onderdeel h, van het **Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft** wordt 'verordening (EG) nr. 1781/2006 (PbEU 2015, L 141)' vervangen door 'Verordening (EU) nr. 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 20 mei 2015 (PbEU L 141)'.

ARTIKEL VIII

In artikel 34, tweede lid, onderdeel b, van het **Besluit reikwijdtebepalingen Wft** wordt 'vier weken' vervangen door 'zes weken'.

ARTIKEL IX

In artikel 4, tweede lid, onderdeel b, van het **Besluit gereguleerde markten Wft** wordt 'vier weken' vervangen door 'zes weken'.

ARTIKEL X

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

ARTIKEL XI

Dit besluit wordt aangehaald als: Wijzigingsbesluit financiële markten 2021.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Financiën,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

§1. Inleiding

Dit besluit is een verzamelbesluit waarmee wijzigingen worden aangebracht in het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (BGfo), het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr), het Besluit financiële markten BES, alsmede enige andere besluiten op het terrein van de financiële markten.

Met dit besluit wordt voorzien in nadere voorschriften voor financieel advies op grond van het BGfo. Er worden specifieke eisen voor volledig geautomatiseerd advies geïntroduceerd om te waarborgen dat adviezen die geautomatiseerd tot stand zijn gekomen aan dezelfde kwaliteitseisen voldoen als advies gegeven door een natuurlijk persoon (paragraaf 2). Ook wordt de frequentie van de accountantscontrole van het kostprijsmodel verlaagd en wordt daarvoor in de plaats een jaarlijkse rapportageverplichting voor de aanbieder van het financieel product geïntroduceerd over de berekening (paragraaf 3). Tevens wordt de huidige 'passieve' provisiëtransparantie verplichting bij schadeverzekeringen omgezet naar een actieve verplichting (paragraaf 4). Daarnaast wordt met dit besluit de kennis- en ervaringstoets op grond van het BGfo geschrapt, indien de consument een aanvullend krediet van maximaal € 25.000 wil afsluiten voor de financiering van energiebesparende voorzieningen in een woning bij dezelfde aanbieder via het "execution only" kanaal (paragraaf 5). Daarmee wordt uitvoering gegeven aan het aangekondigde voornemen van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om de drempels voor het afsluiten van aanvullend hypothecair krediet voor energiebesparende maatregelen te verlagen door het schrappen van de kennis- en ervaringstoets voor een aanvullende hypotheek voor verduurzaming via "execution only".¹

Daarnaast bevat dit besluit een aantal wijzigingen met betrekking tot Caribisch Nederland. Met de wijzigingen in het Besluit financiële markten BES wordt voorzien in eurobetaalrekeningen vanuit Europees Nederland (paragraaf 6) en vervalt de krachtens wet gestelde diploma-eis voor bestuurders van assuratiebemiddelaars (paragraaf 7).

De wijzigingen van het Bpr houden verband met het voorzien in een nadere uitwerking van de meldplicht die op grond van artikel 3:103a, eerste lid, Wft zal gelden in geval van wijzigingen binnen een groep. Daarnaast bevat dit besluit aanpassingen in het Bpr waarmee de bepalingen inzake intra-groep uitbesteding in lijn worden gebracht met de EBA-richtsnoeren inzake uitbesteding van 25 februari 2019 en worden een aantal gebreken en omissies worden hersteld die zijn opgetreden bij de implementatie van de

¹ Brief van 17 december 2019 van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Kamerstukken II 2019/20, 32847, nr. 585.

richtlijnen solvabiliteit II², Omnibus II³ en de richtlijn betaaldiensten⁴. Ten behoeve van verbetering van de implementatie van de richtlijn betaaldiensten wordt ook het besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft gewijzigd.

Ten slotte brengt dit besluit wijzigingen aan in het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector, het Besluit kredietvergoeding, het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten, het Besluit reikwijdtebepalingen Wft en het Besluit gereglementeerde markten Wft (paragraaf 8).

§2. Geautomatiseerd advies

Automatisering wordt steeds meer ingezet bij de totstandkoming van adviezen over financiële producten.⁵ Het is voorzienbaar dat in de nabije toekomst advies over financiële producten volledig geautomatiseerd tot stand komt.

Voordelen geautomatiseerd advies

Al langere tijd wordt geanticipeerd op de komst van geautomatiseerd advies. Reeds in 2016 werd, als onderdeel van het concept-Wijzigingsbesluit financiële markten 2017, een bepaling voor geautomatiseerd advies geconsulteerd. Veel marktpartijen gaven in hun consultatiereactie aan dat zij het positief vonden dat de wetgever anticipeert op ontwikkelingen in de financiële markten, maar dat het in hun ogen nog te vroeg was om nadere eisen te stellen aan deze manier van adviseren. Sinds de consultatie in 2016 zijn er verschillende rapporten⁶ op het gebied van geautomatiseerd advies verschenen. Daarnaast heeft een enkele marktpartij aangegeven dat het in een vergevorderd stadium is om geautomatiseerd advies te gaan leveren. Bovendien kan de aanwezigheid van een normenkader voor geautomatiseerd advies ook een stimulans zijn om eventuele onzekerheid bij marktpartijen weg te nemen. Dat is wenselijk omdat geautomatiseerd advies verschillende voordelen kent. Een voorbeeld is een betere toegankelijkheid van advies. Consumenten kunnen vanuit de door hen gekozen locatie en wanneer het hun

² Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (PbEU 2009, L 335).

³ Richtlijn 2014/51/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van de Richtlijnen 2003/71/EU en 2009/138/EG alsmede de Verordeningen (EG) nr. 1060/2009, (EU) nr. 1094/2010 en (EU) nr. 1095/2010 wat de bevoegdheden van de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen) en de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten) betreft (PbEU 2014, L 153).

⁴ Richtlijn 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de richtlijnen wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG (PbEU 2015, L 337).

⁵ Autoriteit Financiële Markten, 'Trendzicht 2020', 10 oktober 2019.

⁶ Autoriteit Financiële Markten, 'Visie op roboadvies', maart 2018; European Supervisory Authorities, 'Joint Committee Report on the results of the monitoring exercise on 'automation in financial advice', september 2018; European Banking Authority 'EBA report on the prudential risks and opportunities arising for institution from fintech', juli 2018; Financial Stability Board 'FinTech and market structure in financial services: market developments and potential financial stability implications', februari 2019; Financial Stability Board 'BigTech in finance: Market developments and potential financial stability implications', december 2019.

schikt, advies krijgen over het door hen gewenste financiële product. Eventuele drempels in de vorm van (reis)tijd en moeite worden hiermee weggenomen. Een ander punt zijn lagere kosten. Hoewel de ontwikkeling van geautomatiseerd advies investeringen vereist, zullen bij veelvuldig gebruik de advieskosten voor zowel consumenten als financiële dienstverleners op termijn dalen. Lagere kosten van advies kunnen tot gevolg hebben dat een consument sneller geneigd is advies te zoeken over financiële producten wat zijn of haar financiële situatie ten goede kan komen. Tevens kan geautomatiseerd advies bijdragen aan het beter begrijpelijk maken van advies door het gebruik van visuele weergaven en andere interactieve toepassingen. Tevens kan geautomatiseerd advies bijdragen aan de consistentie van een advies, doordat meer input kan worden verwerkt, automatisch gegevens kunnen worden ingeladen.

Versterken van het systeem

Tegenover de voordelen staan bepaalde risico's die geautomatiseerd advies mee kan brengen. Om geautomatiseerd advies op een verantwoorde manier te kunnen laten plaatsvinden is het van groot belang dat waarborgen worden ingebouwd. Dat wordt met dit besluit geregeld.

De vakbekwaamheidseisen in de Wft sluiten op dit moment alleen aan op de situatie waarbij sprake is van rechtstreeks contact met de klant, waardoor er nu geen wettelijk kader is waar het geautomatiseerd systeem aan moet voldoen. Met dit wijzigingsbesluit wordt geëxpliciteerd dat geautomatiseerd advies aan dezelfde regels moet voldoen als fysiek advies.

Voorkomen moet worden dat onjuiste of onvolledige informatie in de 'tool' kan worden opgenomen, of dat de klantinventarisatie kan leiden tot een verkeerde uitkomst. Het risico bestaat dat deze fouten, wanneer de 'tool' niet uitvoerig is getest door een vakbekwaam persoon, pas achteraf en daarmee te laat aan het licht komen. Hetzelfde geldt als de 'tool' een systeemfout bevat of het algoritme niet meer correct is. Ook kan indien weinig ICT-kennis aanwezig is binnen de financiële dienstverlener die de 'tool' aanbiedt, maar niet zelf ontwikkeld heeft of beheert, het lastig zijn om controle te hebben op de dienstverlening. Een geautomatiseerd systeem kan in korte tijd veel adviezen uitgeven, en een fout in het systeem kan dus ook tot vele incorrecte adviezen in korte tijd leiden. De waarborgen die met dit besluit worden ingebouwd zijn als volgt. Allereerst moeten twee of meer personen aangewezen worden die verantwoordelijk zijn voor het geautomatiseerd systeem en de geautomatiseerde adviezen. De aangewezen personen dienen te beschikken over de benodigde vakbekwaamheid om het advies rechtstreeks te kunnen geven. Voorafgaand aan de ingebruikname van het geautomatiseerd systeem moet worden bepaald wat een geschikte doelgroep en financieel product is waarvoor geautomatiseerd advies kan worden gegeven. De financiële dienstverlener moet middels scenarioanalyses kunnen aantonen dat de door het geautomatiseerd systeem gegenereerde adviezen in alle verschillende scenario's voldoen aan de regels die aan het advies worden gesteld. Na ingebruikname moet periodiek zeker worden gesteld dat het geautomatiseerd advies de laatst beschikbare kennis meeneemt, conform ook de eisen van permanent educatie. Om dat zowel voorafgaand aan de ingebruikname als tijdens het gebruik te kunnen vaststellen, moet de controle plaatsvinden door vakbekwame natuurlijke personen die hiervoor door de financiële dienstverlener zijn aangewezen. Het gebruik van het geautomatiseerd systeem dient direct gestaakt te worden wanneer een fout wordt ontdekt. In dat geval dient ook zo spoedig mogelijk na vaststelling van de fout onderzocht te worden of bij de andere financiële producten van die aanbieder zich een vergelijkbare fout voordoet. Pas

wanneer de fout aantoonbaar is opgespoord en opgelost, kan het geautomatiseerd systeem voor dat type product weer in gebruik worden genomen. De financiële dienstverlener is hierbij verplicht om de betrokken consument, of wanneer het om een verzekering gaat cliënt, zo spoedig mogelijk na het ontdekken van de fout te informeren over de geconstateerde fout.

De 'tool' gaat ervan uit dat klanten begrijpen welke informatie wordt gevraagd, terwijl dit niet het geval hoeft te zijn. Het is daarom belangrijk dat het voldoende duidelijk is voor de klant welke informatie gevraagd wordt, alsmede dat hier een bepaalde controle op zit. Bijvoorbeeld door in te bouwen dat bepaalde controlevragen opgenomen worden om eventuele tegenstrijdige of onduidelijke antwoorden van de consument of cliënt te detecteren en daar acties aan te verbinden (zoals de klant alsnog doorverwijzen naar een financiële dienstverlener in natuurlijk persoon). Hetzelfde geldt voor het geautomatiseerd advies zelf. Na het doorlopen van de 'tool' krijgt de consument het resultaat van zijn of haar adviesaanvraag. Zeker moet worden gesteld dat iemand het advies begrijpt, ook wanneer het om een negatief advies gaat. Daartoe wordt verwezen naar de wettelijke grondslag, waarbij een beheerste en integere uitoefening onverminderd van toepassing blijft.

Ten slotte worden er regels opgesteld om uitvoering te geven aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Conform de AVG en de daarop gebaseerde Uitvoeringswet AVG is geautomatiseerde besluitvorming verboden, behalve in uitzonderingsgevallen. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als een kredietaanvraag door een geautomatiseerd systeem wordt afgewezen. Ook dient de verzamelde (persoonlijke) informatie van de gebruiker van het geautomatiseerd systeem overeenkomstig de AVG te worden verwerkt en bewaard.

Tot slot: wanneer een financiële onderneming een cliënt adviseert of een individueel vermogen beheert met betrekking tot financiële instrumenten kan sprake zijn van deels of volledig geautomatiseerde dienstverlening.

§3. Controle kostprijsmodel

Bij de invoering van het provisieverbod is ook een verplicht kostprijsmodel ingevoerd voor de correcte berekening van de advies- en distributiekosten van de directe aanbieders. Dit kostprijsmodel moet nu jaarlijks gecontroleerd worden door een accountant. In reactie op het advies van Actal⁷ om de nalevingskosten te verminderen, wordt de frequentie hiervan teruggebracht, waarbij er wel alternatieve waarborgen geïntroduceerd worden voor de jaren waarin er geen accountantscontrole is. Zo is opgenomen dat de aanbieder van het financieel product elk jaar berekent of de begrote advies- en distributiekosten juist en volledig zijn toegerekend aan het financieel product en daarbij vermeldt of daarin sprake is van een materiële wijziging. Indien in de tussenliggende jaren geen sprake is van een materiële wijziging, dient de accountant de juistheid van de verklaring te controleren wanneer in ieder geval twee opeenvolgende jaren zijn verstreken sinds de laatste controle van de verklaring door een accountant. Wanneer in de tussenliggende jaren daar aanleiding toe is gelet op de aanwezigheid van een materiële wijziging, dient de accountant ook in die jaren de controle uit te voeren. De accountant controleert of de advies- en distributiekosten juist en volledig zijn

⁷ <https://www.atr-regeldruk.nl/wp-content/uploads/2017/02/Rapport-onderzoek-naar-regeldruk-transparantieplichtingen-KPMG.pdf>

toegerekend aan de financiële producten. Door het terugbrengen van de frequentie waarmee de accountant het kostprijsmodel dient te controleren wanneer geen sprake is van materiele wijzigingen wordt de regeldruk vermindert, maar doordat de aanbieder jaarlijks rapporteert over de berekening blijft er een extra prikkel om te waarborgen dat het kostprijsmodel de advies- en distributiekosten juist en volledig toerekent aan de financiële producten ook in de jaren dat er geen accountantscontrole is.

§4. Actieve provisietransparantie

Het doel van de actieve provisietransparantie bij schadeverzekeringen is om verzekeringsnemers voorafgaand aan het afsluiten van een schadeverzekering actief te informeren over een eventuele afsluit- en doorlopende provisie en de dienstverlening die daar tegenover staat.⁸ Als een cliënt immers weet dat hij of zij voor een bepaalde dienst betaalt, dan is hij of zij wellicht ook eerder geneigd om naar deze dienstverlening te vragen.

Om cliënten ook de mogelijkheid te geven om distributiekkanalen te vergelijken, dienen zowel directe aanbieders van schadeverzekeringen als adviseurs en/of bemiddelaars kenbaar te maken wat de kenmerken van hun dienstverlening zijn. Als het bij directe aanbieders om een 'selfservice model' gaat waarbij er bijvoorbeeld geen extra ondersteuning van de kant van de verzekeraar is bij het afhandelen van een schadeclaim, dan moet dit voor de cliënt duidelijk zijn. Er wordt in dat geval immers geen provisie betaald, maar ook geen 'extra' dienstverlening gegeven.

Daarnaast moeten directe aanbieders kenbaar maken wat zij aan derden, anders dan bemiddelaars of adviseurs, betalen als aanbrengvergoeding. Derden zijn dan bijvoorbeeld prijsvergelijkingssites die niet tevens bemiddelaar of adviseur zijn, die een vergoeding van een verzekeraar krijgen voor elke verzekeringnemer die via de site van de prijsvergelijker op de site van de verzekeraar komt en vervolgens daar een verzekering afsluit.

Van adviseurs en/of bemiddelaars wordt voortaan bovendien verwacht dat zij de consument actief informeren over wat gemiddeld genomen de afsluit- en doorlopende provisie is voor een bepaalde categorie producten. Gelet op de verschillen tussen de particuliere en zakelijke markt (o.a. op het gebied van kennis, mondigheid en type advies dat gegeven wordt), geldt deze verplichting niet voor de zakelijke markt. Wel blijft er voor cliënten, dus voor zowel de zakelijke als particuliere markt, de mogelijkheid om de adviseur of bemiddelaar te vragen naar het exacte nominale bedrag van de afsluit- en doorlopende provisie.

§5. Vervallen kennis- en ervaringstoets

Dit besluit wijzigt artikel 80e BGfo. Hiermee komt de kennis- en ervaringstoets te vervallen in het geval dat een consument een aanvullend krediet wil afsluiten voor financiering van energiebesparende voorzieningen in een woning bij dezelfde aanbieder via het "execution only" kanaal. De kennis- en ervaringstoets vervalt alleen voor aanvullend hypothecair krediet van maximaal € 25.000 dat daadwerkelijk wordt besteed aan energiebesparende voorzieningen (bijvoorbeeld: vloerisolatie, gevelisolatie en hoog rendement beglazing (HR++ of HR+++)). Door het vervallen van de kennis- en

⁸ Kamerstukken II 2018/19, 32545, nr. 100.

ervaringstoets zullen naar verwachting meer kredietverstrekkers de verhoging van het hypothecair krediet voor verduurzaming via "execution only" gaan aanbieden en de kosten voor het verhogen van de hypotheek voor veel consumenten verlaagd worden. Door de lagere afsluitkosten zal de drempel om de hypotheek te verhogen voor verduurzaming, lager worden. De betaalbaarheid van het aanvullend hypothecair krediet wordt gewaarborgd doordat de aanbieder van het hypothecair krediet altijd aan de hand van de kredietwaardigheidstoets dient te beoordelen of een krediet verantwoord is voor de consument.

§6. Aanbieden van eurobetaalrekeningen in Caribisch Nederland

Op grond van artikel 2:1., eerste lid, onderdeel a, sub 1, Wfm BES is het verboden om in Caribisch Nederland betaal- en spaardiensten aan te bieden zonder vergunning op grond van de Wfm BES. Die vergunningplicht geldt ook voor Europees-Nederlandse banken die een vergunning hebben op grond van de Wft. Die laatste vergunning geeft, door de gescheiden rechtsstelsels van Europees en Caribisch Nederland, immers alleen toegang tot Europees Nederland (en de Europese markt).

Onder ingezetenen van Caribisch Nederland bestaat echter vraag naar Europees-Nederlandse eurobetaalrekeningen, om uiteenlopende redenen. Iemand kan door bijvoorbeeld studerende kinderen of andere familiebetrekkingen een sterke band hebben met Europees Nederland. Daarnaast kan het voor ondernemers die (mede) op Europees Nederland zijn gericht, handig zijn om een betaalrekening in euro's te kunnen gebruiken. In de praktijk stuit de behoefte om een eurobetaalrekening te kunnen openen echter op een aantal belemmeringen. Zo kunnen aanvragen vanuit Caribisch Nederland meestal niet via de gangbare elektronische kanalen worden afgehandeld omdat voor verplichte velden geen gegevens bestaan (postcode, BSN-nummer) en worden registraties op de BES-eilanden (KvK, bevolkingsregister) niet erkend. Op dit moment weerhoudt de vergunningplicht uit de Wfm BES Nederlands-Europese banken ervan om deze formele belemmeringen weg te nemen, omdat dit als het aanbieden van diensten in Caribisch Nederland zou (kunnen) kwalificeren en hen zou verplichten tot het aanvragen van een vergunning op grond van de Wfm BES. Een extra drempel vormt daarbij de in artikel 3:1 Wfm BES opgenomen zeteleis, inhoudende dat de aanvrager van een vergunning zijn zetel in de Caribisch Nederland, Curaçao of Sint Maarten moet hebben – zij het dat die drempel ook door een vrijstelling op grond van het tweede lid van genoemd artikel zou kunnen worden weggenomen. Voor dit laatste is evenwel niet gekozen, omdat hier een principiële punt aan de orde is: de mogelijkheid voor inwoners van Caribisch Nederland om ook aan het (euro-)betalingsverkeer in het Europese deel van hun land te kunnen deelnemen. Om die reden is ervoor gekozen om in de Wfm BES expliciet te bepalen dat de Wfm BES niet van toepassing is als het gaat om het aanbieden van eurobetaal- of spaarrekeningen door Europees-Nederlandse banken aan ingezetenen van Caribisch Nederland.

Aan de hierboven beschreven keuze voor een algemene uitzondering ligt bovendien nog een tweede aspect ten grondslag: de vraag of op het aanbieden van eurorekeningen aan ingezetenen van Caribisch Nederland de gedragsregels van de Wfm BES of die van de Wft van toepassing moeten zijn. Door de nauwe banden tussen beide delen van Nederland kan hier niet worden volstaan met de gebruikelijke uitzondering dat het incidenteel, op eigen initiatief van de persoon die de rekening opent, beschikbaar stellen van een betaal- of spaarrekening op zichzelf nog niet als grensoverschrijdend aanbieden kwalificeert. Daarvoor is het aantal gegadigden te groot. Dat zou betekenen dat het

beschikbaar stellen van een betaal- op spaarrekening aan een ingezetene van Caribisch Nederland al snel als 'aanbieden in Caribisch Nederland' zou kwalificeren, waardoor niet alleen de vergunningplicht maar ook de gedragsregels van de Wfm BES van toepassing zouden zijn. Tegelijkertijd moet echter worden geconstateerd dat het zwaartepunt van de activiteit niet in Caribisch Nederland, maar in Europees Nederland ligt. Centraal staat de deelname van ingezetenen van Caribisch Nederland aan het Europees-Nederlandse betalingsverkeer, niet het betreden van de Caribisch-Nederlandse markt van dollar-betaal- en spaarrekeningen door Europees-Nederlandse banken. Passend is dan ook dat op die deelname aan het Europees-Nederlandse betalingsverkeer de gedragsregels van de Wft en niet die van de Wfm BES van toepassing zijn, en dat daarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen Caribisch- en Europees-Nederlandse rekeninghouders. Bovendien zou een dergelijk onderscheid in de praktijk weer een extra drempel kunnen vormen, omdat Europees-Nederlandse banken dan voor een klein deel van hun klantenbestand ook zorg zouden moeten dragen voor de naleving van Caribisch-Nederlandse wetgeving waarmee zij minder vertrouwd zijn.

§7. Vervallen van de diploma-eis voor bestuurders van assurantiebemiddelaars in Caribisch Nederland

Op grond van artikel 3:5 Wfm BES dienen de dagelijkse beleidsbepalers van een financiële onderneming geschikt te zijn voor de uitoefening van het bedrijf van die onderneming. Deze geschiktheidseis is verder uitgewerkt in het Bfm BES. Artikel 3:4 van dat besluit schrijft voor dat dagelijks beleidsbepalers en leden van toezichthoudende organen van bemiddelaars in verzekeringen hun geschiktheid aantonen door middel van een vakdiploma aangewezen bij ministeriële regeling. Deze bepaling komt te vervallen omdat deze eis niet passend is. Als beleidsbepaler bestuurt een persoon een onderneming en dient daarom in bezit te zijn van de bijhorende capaciteiten en ervaring. Dat de geschiktheid kan worden vastgesteld louter op basis van een behaald diploma sluit daarom niet aan op de functie-eisen. Voorts is de eis dubbelop met de vakbekwaamheidseis die al geldt voor feitelijke leiders en personeelsleden van financieel dienstverleners. Feitelijk leidinggevenden en personeelsleden van assurantiebemiddelaars dienen eveneens in bezit te zijn van het diploma waarmee de vakbekwaamheid reeds voldoende wordt geborgd binnen de onderneming. Deze eis blijft bestaan. Ook wijkt de huidige eis af van de geschiktheidseis die reeds geldt voor dagelijkse beleidsbepalers van bemiddelaars en aanbieders van krediet, die hun geschiktheid kunnen aantonen door relevante ondernemerservaring, eventueel in combinatie met een relevante opleiding. Om een *level playing field* te creëren en om de dubbeling weg te nemen vervalt artikel 3:4. In plaats daarvan zal de beleidsregel 'AFM en DNB toepassing en uitvoering Wfm BES en Wwft BES 2012' gehanteerd worden voor de invulling van de geschiktheid van bemiddelaars bij verzekeringen. Een beleidsbepaler van een assurantiebemiddelaar moet aantonen te beschikken over (i) bestuurlijke vaardigheden nodig voor het (dagelijks) beleid en (ii) leidinggevende vaardigheden in een hiërarchische verhouding opgedaan in een relevante werkomgeving. Een gevolmachtigd agent in verzekeringen moet naast deze eisen ook algemene en specifiek vakinhoudelijke kennis aantonen. Voor beleidsbepalers van kleine instellingen (instelling bestaat uit maximaal 6 personen, inclusief het bestuur) zijn er nog andere mogelijkheden om de geschiktheid aan te tonen, namelijk (i) het hebben van een relevant hbo-diploma, (ii) het hebben van een hbo-diploma in combinatie met minimaal twee jaar relevante werkervaring, (iii) tien jaar relevante werkervaring of (iv) het hebben van één jaar bestuurlijke ervaring opgedaan in een relevante werkomgeving. Dit lichtere regime draagt bij aan een betere markttoegangsmogelijkheid voor vaak

startende partijen. Indien daar aanleiding voor is kan een beleidsbepaler aan de zwaardere eisen worden getoetst.

§8. Overige wijzigingen

Artikel 10 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector is onder meer gewijzigd om te voorzien in de opname van een aantal nieuwe artikelen en ter herstel van een eerder opgetreden omissie.

De wijzigingen in de artikelen 32aa, 32bb, 33, 37a, 38, 44, 45 van het Bpr, de artikelen 3, 87a, 89, 95, 103, 108a en 108b BGfo, artikel 34 van het Besluit reikwijdtebepalingen Wft en artikel 4 van het Besluit gereguleerde markten Wft zorgen ervoor dat de termijn voor het nemen van een besluit na het verzoeken om nadere gegevens wordt gewijzigd. Het wordt niet wenselijk geacht dat na het verzoeken om nadere gegevens een beslistermijn van slechts vier weken resteert, in tegenstelling tot de beslistermijn van zes weken die zonder nadere gegevens geldt. Dit kon ertoe leiden dat de totale beslistermijn voor DNB door te verzoeken om nadere gegevens bij een snelle ontvangst van die gegevens korter werd dan de beslistermijn van zes weken, die normaliter zou hebben gegolden.

Artikel 1 van het Besluit kredietvergoeding wordt gewijzigd om een aantal verouderde verwijzingen naar de Wet op het consumentenkrediet te actualiseren.

Artikel 2 van het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten wordt gewijzigd ter verduidelijking van de bevoegdheden van de toezichthouders ten aanzien van het rapportageloket op grond van verordening (EU) nr. 2017/1131 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 inzake geldmarktfondsen (PbEU 2017, L 169).

§9. Administratieve lasten en nalevingskosten

Geautomatiseerd advies

De financiële dienstverlener dient te beschikken over een inrichting die waarborgt dat geautomatiseerde systemen juist en rechtmatig functioneren. Minimaal twee hoogopgeleide medewerkers zullen nodig zijn om dit proces goed in te richten en daarnaast de periodieke, en wanneer daar aanleiding toe is, monitoring te doen. De nalevingskosten per financiële dienstverlener wordt geschat op € 15.000. Ervan uitgaande dat ongeveer vijf financiële dienstverleners geautomatiseerd advies in de toekomst zullen gaan bieden, worden de totale nalevingskosten geschat op € 75.000 (5 * € 15.000,-).

Onafhankelijk advies complexe producten

Adviseurs dienen hun marketinguitingen dusdanig aan te passen zodat alleen diegene die aan de wettelijke vereisten van onafhankelijkheid voldoen, ook de term onafhankelijk hanteren. De nalevingskosten betreffen een eenmalige handeling geraamd op € 60.000 (150 verzekeraars⁹ * 8 uur * € 50 uurtarief).

Actieve provisie transparantie

Bemiddelaars en adviseurs moeten allereerst inregelen dat doorlopend bepaald kan worden wat het gemiddelde percentage of bedrag is per productgroep. Dit vergt

⁹ <https://statistiek.dnb.nl/dashboards/onder-toezicht-staande-instellingen/index.aspx>

aanpassingen van de systemen. Daarnaast moet het informatiedocument wat zij aan potentiële klanten beschikbaar stellen, en bij voorkeur ook de online omgeving, dusdanig aangepast worden dat daar voortaan het gemiddelde percentage of nominale bedrag aan afsluit- en doorlopende provisie per productgroep opgenomen wordt. Ook zullen de bemiddelaars en adviseurs meer tijd kwijt zijn aan het uitleggen wat de provisie is en welke diensten zij hiervoor leveren. De nalevingskosten zullen verhogen door het geven van extra uitleg (en de incidentele last van het aanpassen van de systemen en informatie uitingen bedragen naar schatting € 10.000 per verzekeraar. De totale eenmalige nalevingskosten voor het aanpassen van ICT-systemen wordt geschat op $150 * € 10.000 = € 1.500.000$. De structurele nalevingskosten (o.a. aanpassen van informatiedocumenten) bedragen naar schatting € 5.000 per verzekeraar. De totale structurele nalevingskosten worden geschat op $150 * € 5.000 = € 750.000$. Afhankelijk van de informatiedocumenten en de voorliggende casuïstiek komen hierbij nog de extra tijd bij die de adviseur zal moeten nemen voor de extra uitleg.

De directe aanbieders zullen ook kenbaar moeten maken welke diensten zij leveren, wat potentieel een aanpassing van de online omgeving vraagt en wellicht bepaalde informatiedocumenten. Daarnaast moeten de directe aanbieders klanten informeren over de aanbrengvergoeding die zij aan derden betalen. Nu het hier expliciet over onlinegedrag gaat, zal dit een aanpassing vragen in de online omgeving, dan wel online berichtgeving. De nalevingskosten zullen verhogen door de incidentele last van het aanpassen van de systemen en informatie uitingen van € 5.000. Tevens zal de tijdsinspanning waarschijnlijk vergroot worden per aanvraag.

Controle kostprijsmodel

De verzekeraar heeft minder directe en indirecte kosten bij een driejaarlijkse accountantscontrole, of controle na een majeure wijziging, dan bij een jaarlijkse accountantscontrole. Voorbeelden van indirecte kosten zijn kosten voor aanlevering van data en beantwoording van vervolgvragen. Mogelijk zijn de directe kosten van een accountantscontrole voor dat jaar hoger wanneer er eens in de drie jaar gecontroleerd wordt, gelet op dat de informatie over de afgelopen twee jaar niet bij de accountant bekend is. Deze extra directe kosten zullen echter naar waarschijnlijkheid niet drie keer zo hoog zijn.

Vervallen kennis- en ervaringstoets

Het vervallen van de kennis- en ervaringstoets brengt een daling van de administratieve lasten met zich mee voor aanbieders van aanvullend hypothecair krediet van maximaal € 25.000 voor energiebesparende maatregelen in een woning via "execution only". Aan de consument hoeven geen vragen meer te worden gesteld over zijn kennis en ervaring. Bij de introductie van de kennis- en ervaringstoets is aangegeven dat de eenmalige nalevingskosten per financiëldienstverlener € 6.510 ($105 * € 62$) bedragen. Dit zijn kosten die een financiëldienstverlener niet hoeft te maken indien aanvullend hypothecair krediet wordt aangeboden via "execution only". Ook voor consumenten worden de kosten voor het afsluiten van een aanvullend hypothecair krediet voor verduurzaming via "execution only" lager, omdat zij geen advieskosten hoeven te betalen en geen vragen over kennis en ervaring hoeven te beantwoorden als zij hun hypotheek willen verhogen voor verduurzaming van de woning.

Schrappen van mededeling accountant m.b.t. handelen in overeenstemming met beleggingsvoorschriften icbe's

De verplichting voor een icbe wordt geschrapt om binnen vier weken na elk boekjaar een mededeling van een accountant aan de AFM te verstrekken waaruit blijkt dat de icbe in overeenstemming heeft gehandeld met de artikelen 130 tot en met 143 BGfo. In Nederland zijn er 14 beheerders die icbe's beheren. Per beheerder bedragen de accountantskosten om te beoordelen of is voldaan aan de artikelen 130 tot en met 143 BGfo ongeveer € 8500. Dit betekent dat de totale nalevingskosten zullen verminderen met $14 * € 8500 = € 119.000$.

Meldplicht wijziging binnen een groep

In dit wijzigingsbesluit wordt onder meer voorzien in een nadere uitwerking van de meldplicht die op grond van artikel 3:103a, eerste lid, Wft zal gelden in geval van wijzigingen binnen een groep.¹⁰ Daarbij gaat het om gevallen waarin eerder een verklaring van geen bezwaar is verleend die geldt voor alle groepsmaatschappijen gezamenlijk (groeps-vvgb).¹¹ In het algemeen deel van de memorie van toelichting bij het voorstel voor de Wijzigingswet financiële markten 2021 zijn de gevolgen van deze meldplicht voor de regeldruk reeds toegelicht.¹² De nadere invulling die met het onderhavige besluit aan deze meldplicht wordt gegeven leidt ten opzichte daarvan niet tot wijzigingen.

Wijzigingen ten aanzien van intra-groep uitbesteding

Het wijzigen van artikel 32 Bpr zorgt ervoor dat banken, betaalinstanties, elektronischgeldinstellingen en premiepensioeninstellingen moeten voldoen aan de eisen van de artikelen 29 tot en met 31 Bpr, ook indien zij intra-groep uitbesteden. De wijziging brengt daarmee nalevingskosten voor voornoemde instellingen met zich mee. De artikelen 29 tot en met 31 bepalen onder meer dat een instelling over een adequaat beleid en vastgestelde procedures en maatregelen dient te beschikken voor het structureel uitbesteden van werkzaamheden en het monitoren van uitbestede werkzaamheden. Daarnaast dient ook in geval van intra-groep uitbesteding een uitbestedingsovereenkomst opgesteld te worden.

Voor de berekening van de nalevingskosten wordt er rekening mee gehouden dat de werkzaamheden inzake het opstellen van het uitbestedingsbeleid en uitbestedingsprocedures, alsmede van een uitbestedingsovereenkomst door een hooggeschoolde medewerker worden verricht tegen een uurtarief van € 54.¹³ Geschat wordt dat het opstellen van uitbestedingsbeleid en -procedures en het opstellen van een uitbestedingsovereenkomst ongeveer tussen de 15 en 80 uren kost. Dat betekent dat in geval van intra-groep uitbesteding de lastenverzwaring als gevolg van onderhavige wijziging gemiddeld € 2565 bedraagt (gemiddeld tijdsbesteding x € 54,-).

Omdat op voorhand niet bekend is in hoeveel gevallen de genoemde instellingen werkzaamheden zullen uitbesteden binnen de groep en tevens onbekend is om welk type werkzaamheden het zal gaan, kunnen de totale nalevingskosten die gepaard gaan met het monitoren van werkzaamheden die binnen een groep zijn uitbesteed niet worden ingeschat.

¹⁰ PM verwijzing naar Kamerstuk wetsvoorstel.

¹¹ Artikel 3:102, tweede lid, Wft.

¹² PM verwijzing naar Kamerstuk MvT W21 + paginanummer.

¹³ Bron: bijlage IV bij het Handboek meting regeldrukkosten, versie d.d. 1 januari 2018, intern uurtarief voor hoogopgeleide medewerkers.

§10. Voorhangprocedure

Met dit besluit worden de artikelen 86d, 86g, 86i van het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen gewijzigd en wordt artikel 86fa aan dat besluit toegevoegd. Op grond van artikel 4:25, derde lid, van de Wet op het financieel toezicht dient het ontwerp van deze artikelen gedurende vier weken aan beide kamers der Staten-Generaal overgelegd te worden voordat het ter advisering aan de Raad van State wordt voorgedragen.

§11. Consultatie

[PM]

Artikelsgewijs

ARTIKEL I (Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft)

A

Aan artikel 1 BGfo wordt in alfabetische volgorde de definitie van geautomatiseerd advies toegevoegd. Bij geautomatiseerd advies wordt het werk van de fysieke adviseur volledig overgenomen door een geautomatiseerd systeem. De inventarisatie is gedigitaliseerd en het advies wordt volledig geautomatiseerd geproduceerd en gecommuniceerd. De enige rol van de mens is het (door)ontwikkelen van het systeem, het eventueel oplossen van storingen in de IT-systemen en het beantwoorden van specifieke ICT-vragen. Er kan daarbij wel sprake zijn van ondersteuning door een natuurlijk persoon op bijvoorbeeld ICT-gebied (als een programma is vastgelopen of het opstarten niet lukt, etc.) of feitelijke vragen als "moet ik mijn netto- of brutoloon invullen?". Wanneer alleen gebruik wordt gemaakt van automatisering om informatie van de klant te vergaren en te analyseren om het adviestraject te versimpelen of verkorten, is geen sprake van geautomatiseerd advies als bedoeld in dit besluit. Ook wanneer een deel van het advies automatisch wordt opgesteld, is nog geen sprake van geautomatiseerd advies. Bij deze twee vormen van automatisering is immers nog steeds een natuurlijk persoon verantwoordelijk is voor de inhoud van het advies.

B

In paragraaf 8 van de algemene toelichting is uiteengezet dat de termijn voor het nemen van een besluit na het verzoeken om nadere gegevens wordt gewijzigd, zodat het verzoeken om nadere gegevens niet langer tot een verkorting van de termijn kan leiden. De onderhavige artikelen voorzien daarin voor het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen.

C

Artikel 31c BGfo is niet meer van toepassing op beleggingsondernemingen. Artikel 31b bepaalt voor beleggingsondernemingen waaraan het organisatieonderdeel dat de compliance functie uitoefent, moet voldoen. Daarom is de verwijzing in artikel 32 naar artikel 31c aangepast.

D

In artikel 32ab, tweede lid, wordt verwezen naar artikel 32a, eerste lid. Dit betreft een verkeerde verwijzing aangezien artikel 32ab betrekking heeft op financiële dienstverleners die betaalrekeningen, kredieten en spaarrekeningen distribueren en artikel 32a, eerste lid, betrekking heeft op beleggingsondernemingen die financiële instrumenten uitgeven, ontwikkelen of samenstellen. Er dient te worden verwezen naar artikel 32aa. Daarin is bepaald dat een financiële onderneming die een betaalrekening, krediet of spaarrekening aanbiedt of samenstelt en in de markt verkrijgbaar stelt, de financiële dienstverlener die de betaalrekening, het krediet of de spaarrekening distribueert dient te informeren over de kenmerken van het financieel product, de kenmerken en doelstellingen van de doelgroep en de distributiestrategie. De financiële dienstverlener kan op basis van de informatie die is verkregen van de aanbieder en de informatie over haar eigen cliënten de doelgroep en de distributiestrategie bepalen.

E

In artikel 32dd zijn de regels voor geautomatiseerd advies opgenomen. Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:15, eerste lid, Wft. De regels voor geautomatiseerd advies in dit besluit zijn bedoeld om ten aanzien van de gesignaleerde risico's waarborgen in te bouwen en om te expliciteren dat de artikelen die betrekking hebben op advies gegeven door een natuurlijk persoon eveneens van toepassing zijn op geautomatiseerd advies. Dat betekent onder meer dat bij een geautomatiseerd ook conform artikel 4:23, eerste lid, Wft (i) informatie ingewonnen moet worden over de financiële positie, kennis, ervaring, doelstelling en risicobereidheid van een consument of cliënt, (ii) dat het advies gebaseerd moet zijn op deze informatie en (iii) er een toelichting moet zijn wat de overwegingen zijn die aan het advies ten grondslag liggen. Dit artikel is niet van toepassing op deze vormen van beleggingsdienstverlening, omdat hiervoor in het huidig regelgevend kader al bepalingen zijn opgenomen. Dit is geregeld in de artikelen 21 en 54, eerste lid, van gedelegeerde verordening (EU) nr. 2017/565 en de ESMA Richtsnoeren met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen.

In het eerste lid is opgenomen dat de financiële onderneming zorg draagt voor de vakbekwaamheid van de personen die verantwoordelijk zijn voor het geautomatiseerd systeem en de geautomatiseerde adviezen. Deze personen dienen te beschikken over de benodigde vakbekwaamheid om het advies rechtstreeks te kunnen geven, oftewel over een diploma zoals is voorgeschreven voor de fysieke advisering over de financiële producten waarop het geautomatiseerd advies betrekking heeft (zie artikel 7 BGfo). Indien het geautomatiseerd systeem bijvoorbeeld adviseert over hypotheeken dan dient

de persoon die verantwoordelijk is voor het geautomatiseerd systeem voor hypotheekadviezen te beschikken over het Wft-diploma Adviseur hypothecair krediet en dient hij of zij deze door middel van PE-examens geldig te houden. Hierbij is overigens niet vereist dat de verantwoordelijke persoon zelf in staat is om het algoritme te wijzigen, wel dat hij of zij zeker kan stellen dat de uitkomst, zijnde geautomatiseerd advies, in elk scenario geschikt voor de desbetreffende klant. Daarbij is het van belang dat de bevindingen van de verantwoordelijke personen de juiste opvolging krijgen. Dit betekent dat de verantwoordelijke personen een bepaalde mate van zeggenschap binnen de onderneming dienen te hebben, in ieder geval ten aanzien van de geautomatiseerde adviezen.

Het is belangrijk dat een geautomatiseerd systeem dat wordt gebruikt voor advies zorgvuldig wordt ontwikkeld, gecontroleerd en wordt onderhouden, zodat altijd de geldende vakinhoudelijke inzichten toegepast worden en het gegenereerde advies past bij de klantsituatie. In het tweede lid is opgenomen dat voordat het geautomatiseerd systeem in gebruik wordt genomen, de financiële dienstverlener analyses dient uit te voeren waaruit blijkt dat het geautomatiseerd systeem werkt en alle adviesonderdelen passen bij en aansluiten op de informatie die door de consument is verstrekt (of cliënt als het om een verzekering gaat. Dit betekent onder meer dat voorafgaand aan de ingebruikname van het geautomatiseerd systeem bepaald moet worden wat de geschikte doelgroep en het financieel product is waarvoor geautomatiseerd advies kan worden gegeven. Hoe minder complex de klantsituatie en het betreffende financieel product is, hoe minder variaties er zijn die in het geautomatiseerd systeem ingebouwd moeten worden om een geautomatiseerd advies te generen dat geschikt is voor de desbetreffende klant. Waar de financiële dienstverlener ervoor gekozen heeft om het geautomatiseerd niet zelf te ontwikkelen, maar om deze in te kopen, geldt de verplichting om het gebruik van het geautomatiseerd systeem te analyseren voor de financiële dienstverlener onverkort. De financiële dienstverlener blijft ook in dat geval verantwoordelijk voor het feit dat er analyses worden uitgevoerd waaruit blijkt dat het geautomatiseerd systeem werkt. Waar nodig dient de financiële dienstverlener hier nadere afspraken over te maken met de leverancier van het geautomatiseerd systeem en een intern beheersingsproces in te regelen. Ook bij de inkoop moet de financiële dienstverlener de rationale, risico's en beslisregels achter het algoritme begrijpen.

Het derde lid bevat de verplichting om de geautomatiseerde adviezen periodiek en wanneer daar aanleiding toe is te controleren en indien nodig aan te passen, zodat het geautomatiseerd advies past en aansluit op de consument of door de cliënt verstrekte informatie over zijn situatie en doelstellingen. Na ingebruikname moet periodiek zeker worden gesteld dat het geautomatiseerd systeem alleen beschikbaar is voor de beoogde doelgroep en de vakbekwaamheidseisen zijn toegepast en worden nagekomen. Hierbij wordt de financiële dienstverlener geacht het geautomatiseerd systeem in ieder geval te controleren en daar waar nodig aan te passen wanneer er een wijziging heeft plaatsgevonden in de vakbekwaamheidseisen. Wanneer er geen wijzigingen van de vakbekwaamheidseisen zijn, dan ligt het in de rede om een dergelijke controle frequent uit te voeren. De financiële dienstverlener moet daarbij de werking van het geautomatiseerd systeem als geheel als ook op het niveau van de verschillende

onderdelen analyseren. Deze analyses bestrijken in ieder geval uiteenlopende scenario's, zodat kan worden vastgesteld dat het geautomatiseerd advies nog steeds voldoet aan de vastgelegde vereisten en een advies genereert wat past bij en aansluit op de door de consument of cliënt verstrekte informatie. Het geautomatiseerd systeem moet ervoor zorg dragen dat het voldoende informatie inwint en dat het advies ook op die informatie is gebaseerd.

Het vierde lid ziet erop toe dat indien een geautomatiseerd systeem afbreuk doet aan het geautomatiseerd advies de financiële dienstverlener adequate maatregelen moeten treffen met als resultaat dat verdere afbreuk wordt voorkomen. Deze verplichting strekt zich uit tot de gegeven geautomatiseerde adviezen bij nieuwe en bestaande klanten van het desbetreffende financieel product. Onderdeel a regelt dat verdere activiteiten worden gestaakt ten aanzien van het financiële product waar de fout in het geautomatiseerd advies zich heeft voorgedaan totdat de oorzaak van het niet voldoen aantoonbaar is verholpen. Onderdeel b bevat de verplichtingen dat de financiële dienstverlener extra controles uitoefent om de fout, als bedoeld in onderdeel a, te onderzoeken en te bezien of deze ook in andere adviestrajecten zich voordoet. In onderdeel c is bepaald dat elke directe ontvanger van het geautomatiseerde advies waar mogelijk een fout in zit zo spoedig mogelijk over de ontdekte onvolkomenheid moet worden geïnformeerd.

F

Het betreft hier een technische wijziging ter verbetering van een omissie.

G

Artikel 61 is gebaseerd op artikel 4:20, eerste en tweede lid, Wft. Het artikel bevat specifieke bepalingen voor schadeverzekeraars. Het eerste lid, aanhef en onderdeel a, van dat artikel regelt dat de schadeverzekeraar verplicht is de cliënt te informeren over bepaalde onderwerpen, zoals zijn rechtsvorm en de contactgegevens van de schadebehandelaar tot wie de cliënt zich kan wenden. Op grond van onderdeel e dient de schadeverzekeraar ook de cliënt te informeren over de kenmerken van zijn dienstverlening. Tevens dient de schadeverzekeraar de cliënt te informeren over de aard en het bedrag van de vergoeding die hij aan derden, niet zijnde een adviseur of bemiddelaar, betaalt voor het aanbrenge van een nieuwe cliënt (onderdeel f), bij voorkeur in relatie tot de kenmerken van de dienstverlening.

H

Artikel 63a implementeert artikel 24, eerste en tweede lid, van de richtlijn verzekeringsdistributie¹⁴ en is gebaseerd op artikel 4:20, eerste lid, Wft. Het eerste lid van artikel 63a wordt aangepast zodat duidelijk is dat het eerste lid betrekking heeft op een verzekering die wordt aangeboden samen met een aanvullend product (niet zijnde een verzekering) of aanvullende dienst, als onderdeel van een pakket of dezelfde

¹⁴ Richtlijn (EU) 2016/97 van het Europees Parlement en de Raad van 20 januari 2016 betreffende verzekeringsdistributie van 20 januari 2016 (herschikking) (PbEU 2016, L 26/19).

overeenkomst. Het hoeft derhalve niet te gaan om een verzekering in combinatie met een ander financieel product of financiële dienst. Het kan ook gaan om een bemiddelaar in verzekeringen die samen met de verzekering waarin hij bemiddelt bijvoorbeeld een arbodienst aanbiedt.

I

Artikel 80e is gebaseerd op artikel 4:24, zesde lid, Wft. Het huidige tweede tot en met zevende lid van artikel 80e worden opgenomen in het nieuwe artikel 80f. Financiële dienstverleners die via het "execution only" kanaal (zonder te adviseren) financiële diensten verlenen, dienen ter beoordeling van de passendheid voorafgaand aan de dienstverlening vast te stellen of de consument over voldoende kennis en ervaring beschikt om te begrijpen welke risico's zijn verbonden aan het desbetreffende financieel product en het afnemen van financiële diensten via het "execution only" kanaal (artikel 80e, eerste lid). Op grond van artikel 80e, tweede lid, hoeft een aanbieder van hypothecair krediet de kennis- en ervaring van een klant niet te beoordelen indien een consument een hypothecair krediet wil afsluiten via een execution only kanaal om zijn woning te verduurzamen. Het aanvullend hypothecair krediet kan zowel een verhoging van de bestaande hypotheek betreffen (indien de notariële inschrijving hoger is dan het hypotheekbedrag) als het afsluiten van een tweede hypotheek bij dezelfde aanbieder. Dit wil zeggen dat het hypothecair krediet dat reeds op de woning is gevestigd, door de woningeigenaar is aangegaan bij dezelfde aanbieder. Het moet daarnaast gaan om de financiering van bepaalde energiebesparende voorzieningen (zie het derde lid). Bovendien moet het bedrag ook daadwerkelijk besteed worden aan energiebesparende voorzieningen. Dit kan bijvoorbeeld worden aangetoond via offertes en het overleggen van rekeningen van een aannemer. Verder mag de aanvullende hypotheek maximaal € 25.000 bedragen. Het blijft van belang dat de aanbieder van hypothecair krediet de consument informeert over de voorwaarden en financiële risico's van het hypothecair krediet. Tevens moet het voor de consument duidelijk zijn dat hij zonder advies een hypotheek afsluit.

J

Op grond van artikel 4:24, tweede lid en zesde lid, Wft dient een financiële dienstverlener de consument of cliënt te waarschuwen indien uit de ingewonnen informatie over de kennis en ervaring van de consument of cliënt met de financiële dienst of het desbetreffende product blijkt dat de financiële dienst niet passend is. Deze waarschuwing kan middels een gestandaardiseerde mededeling geschieden. In aanvulling hierop bepaalt het tweede lid dat de financiële dienstverlener (aangebieder, bemiddelaar of gevolmachtigde agent) de consument of cliënt dient te waarschuwen als op grond van de verkregen informatie van de consument of cliënt wordt vastgesteld dat de consument of cliënt over onvoldoende kennis en ervaring beschikt. Het gaat om onvoldoende kennis en ervaring in relatie tot de aard en omvang van de financiële dienst of de complexiteit en risico's van het desbetreffende financieel product. De consument of cliënt dient dan te worden gewaarschuwd dat het raadzaam is om voorafgaand aan het afnemen van het desbetreffende financieel product advies in te winnen. Verder bepaalt het derde lid dat financiële dienstverleners mogen vertrouwen op de informatie die door

de consument of cliënt wordt verstrekt, tenzij de financiële dienstverlener weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat de informatie gedateerd, onnauwkeurig of onvolledig is. Het vierde lid bepaalt dat indien meerdere financiële dienstverleners betrokken zijn bij de financiële dienstverlening aan de consument of cliënt, het inwinnen van de informatie dan geschiedt door de financiële dienstverlener die rechtstreeks door de consument of cliënt is benaderd voor het verlenen van de ("execution only") financiële dienst. Indien de consument of cliënt het financieel product zonder advies via een bemiddelaar afneemt, zal de bemiddelaar de kennis en ervaring van de consument of cliënt dienen vast te stellen. Hij is dan immers degene die het aanspreekpunt is voor de consument of cliënt. In het vijfde lid is aangegeven dat indien sprake is van een financiële dienst in combinatie met een andere financiële dienst of financieel product de financiële dienstverlener bij "execution only" dienstverlening dient te beoordelen of de gecombineerde dienstverlening of de combinatie van de financiële dienst met het financieel product passend is voor de cliënt. Op grond van het zesde lid kan de AFM nadere regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de informatie over de kennis en ervaring wordt ingewonnen van de consument of cliënt en kan zij nadere regels stellen ten aanzien van de formulering van de waarschuwing dat het raadzaam is dat de consument of cliënt advies inwint.

K

Artikel 86c, vierde lid, vervalt aangezien personen die op grond van artikel 11, derde lid, van de Vrijstellingsregeling Wft zijn vrijgesteld op grond van artikel 168a BGfo geen provisie mogen verschaffen of ontvangen voor het verlenen van een beleggingsdienst of nevendienst aan een niet-professionele belegger (artikel 35a, eerste lid, onderdeel I, Vrijstellingsregeling Wft). Het gaat om personen die beleggingsdiensten verlenen als bedoeld in onderdeel a of d van de definitie van verlenen van een beleggingsdienst met betrekking tot rechten van deelneming in een beleggingsinstelling of icbe.

L

Artikel 86d is gebaseerd op artikel 4:25a Wft. Het eerste lid is uitgebreid met de waarborg dat ook aan artikel 86i wordt voldaan. Door de toevoeging is geregeld dat een aanbieder, bemiddelaar of adviseur afsluitprovisies en doorlopende provisie mag ontvangen voor het bemiddelen of adviseren inzake een schadeverzekering wanneer aan de informatievereisten van transparantie uit artikel 86i wordt voldaan.

M

Artikel 86fa is gebaseerd op artikel 4:25b, eerste lid, onderdeel a, Wft. Op grond van artikel 86fa, eerste lid, informeert de financiële dienstverlener die adviseert over een betalingsbeschermer, complex product, hypothecair krediet, individuele arbeidsongeschiktheidsverzekering, overlijdensrisicoverzekering, premiepensioenvordering, uitvaartverzekering, consumenten of cliënten voorafgaand aan het advies of zij afhankelijk of onafhankelijk adviseert. Het tweede lid bepaalt dat indien een financiële dienstverlener onafhankelijk adviseert, zij een toereikend aantal op de markt verkrijgbare financiële producten dient te beoordelen. De

financiële dienstverlener mag niet uitsluitend financiële producten aanbieden die door de financiële dienstverlener zelf worden aangeboden of financiële producten die worden aangeboden door entiteiten die nauwe banden (bijvoorbeeld de band tussen een moederonderneming en een dochteronderneming) met de financiële dienstverlener hebben. Zie voor de definitie van nauwe banden artikel 1 BGfo.

N

Artikel 86g is gebaseerd op artikel 4:25b Wft. Artikel 86g bepaalt dat verzekeraars een kostprijsmodel dienen te ontwikkelen waarmee de advies- en distributiekosten juist en volledig worden toegerekend aan het financiële product. De advies- en distributiekosten hebben betrekking op de eerste fase van een klantcontact tot het sluiten van de overeenkomst voor een specifiek financieel product. Voor de berekening van de advies- en distributiekosten worden alle (directe en indirecte) kosten van dienstverlening meegenomen die zijn toe te rekenen aan het advies en zijn gericht op het tot stand brengen van een overeenkomst met betrekking tot het product. Het tweede lid vervalt dat bepaalt dat de accountant dit jaarlijks controleert. Daarvoor in de plaats komt de jaarlijkse rapportage van de aanbieder in combinatie met een accountantscontrole op gezette momenten. In deze rapportage dient de aanbieder te rapporteren of het kostprijsmodel de advieskosten en distributiekosten juist en volledig toerekent aan de financiële producten en dient te worden vermeld of de basis voor de berekening en toewijzing van de advieskosten en distributiekosten materieel afwijkt van het voorgaande jaar. De aanbieder dient vervolgens de juistheid van het rapport te laten controleren wanneer een materiële wijziging van het kostprijsmodel heeft plaatsgevonden (bijvoorbeeld in het jaar waarin gestart wordt of waarin een ander systeem voor toewijzing van kosten gehanteerd wordt). Hierbij is het aan de aanbieder om een gemotiveerde afweging te maken van het feit of het al dan niet om een materiële wijziging gaat. Het derde lid regelt dat de juistheid van het rapport wordt gecontroleerd door een accountant wanneer een materiële wijziging van het kostprijsmodel heeft plaatsgevonden of twee opeenvolgende jaren zijn verstreken nadat het kostprijsmodel door een accountant is gecontroleerd. De accountant controleert of de advieskosten en distributiekosten juist en volledig zijn toegerekend aan de financiële producten, bedoeld in het eerste lid.

O

In artikel 86i is opgenomen welke informatie de adviseur die de aanbevolen schadeverzekering niet tevens aanbiedt, dient te verstrekken aan de cliënt uiterlijk tegelijk met zijn advies. Voor de cliënt is informatie over provisie en dienstverlening waardevol bij het kiezen van een financiële dienstverlener. Op basis van de huidige regelgeving moet de bemiddelaar of adviseur uiterlijk tegelijkertijd met het advies aangeven of hij of zijn afsluit- of doorlopende provisie ontvangt en moet de hoogte van de provisie kenbaar worden gemaakt wanneer de cliënt daarom vraagt. In de praktijk wordt door de cliënt niet vaak gevraagd naar de hoogte van de provisie. Een adviseur dient daarom voortaan allereerst actief de cliënt te informeren over of er sprake is van afsluitprovisie of doorlopende provisie en de kenmerken van zijn dienstverlening in relatie tot de provisie. Daarnaast dient de consument actief geïnformeerd te worden

over wat gemiddeld de afsluit- en doorlopende provisie is voor een bepaalde categorie producten. De cliënt behoudt daarnaast de mogelijkheid om te vragen naar het exacte nominale bedrag van de provisie.

De informatieverplichtingen in artikel 86i zijn gebaseerd op artikel 4:25a, eerste lid, van de wet. Door de toevoeging van twee onderdelen (onderdelen h en i) dient extra informatie aan de cliënt te worden verstrekt. In onderdeel h is opgenomen dat informatie dient te worden verstrekt over het bestaan van de afsluitprovisie of doorlopende provisie die hij ontvangt voor het verlenen van financiële diensten met betrekking tot schadeverzekeringen. In onderdeel i is opgenomen dat informatie dient te worden verstrekt over de kenmerken van zijn dienstverlening, bij voorkeur in relatie tot de ontvangen provisiestromen.

In het tweede lid is opgenomen dat een adviseur die de aanbevolen schadeverzekering niet tevens aanbiedt, de consument informeert over het gemiddelde bedrag of percentage van de provisie, de afsluitprovisie dan wel de doorlopende provisie, die hij ontvangt voor het verlenen van financiële diensten met betrekking tot bepaalde categorieën schadeverzekeringen. Voorafgaand aan het eerste contact weet een dienstverlener nog niet in welk product de consument geïnteresseerd is, wat het te verzekeren object is en welke opties en welke dekking het beste bij de klantsituatie past. Dit maakt dat het precontractueel lastig is om – zonder de specifieke kenmerken of wensen van een klant te kennen – een exact provisiebedrag op te nemen in een gestandaardiseerd informatiedocument (de dienstenwijzer). Wel zou kunnen worden aangegeven wat het gemiddeld percentage, dan wel het gemiddelde nominale bedrag is, wat aan afsluit- en doorlopende provisie per productgroep betaald wordt. Hierbij kunnen de volgende productgroepen onderscheiden worden: verkeer/voertuigen (o.a. auto, caravan, fiets); woonhuis/wonen (o.a. inboedel, opstal); reis; rechtsbijstand; aansprakelijkheid; ziektekosten. Daarbij dient tenminste het gemiddeld percentage gegeven te worden, maar gemiddelde nominale bedragen hebben de voorkeur voor zover de bandbreedte waarbinnen het bedrag valt niet te ver uiteenloopt. Waar het niet mogelijk is om een gemiddeld nominaal bedrag te bepalen, ligt het voor de hand dat in ieder geval in het informatiedocument ook middels een rekenvoorbeeld duidelijk gemaakt wordt, hoe een percentage omgerekend kan worden naar een nominaal bedrag. Daarbij blijft het voor de cliënt, dus zowel de particulier als zakelijk markt mogelijk om het exacte nominale provisie bedrag op te vragen. Ter illustratie: de premie voor een allrisk autoverzekering kan variëren tussen de € 600,- en € 2000,-, omdat deze afhankelijk is van onder meer de nieuwwaarde, leeftijd bestuurder, woonadres, aantal schadevrije jaren en aantal gereden kilometers. Dat zou bij een provisie van 20% een nominale bandbreedte geven van € 120,- tot € 400,-. Ook kan de consument hierover vragen stellen aan de adviseur of bemiddelaar. Nu er echter wel verschillen zijn tussen de particuliere en zakelijke markt, ziet het te noemen gemiddelde percentage of provisiebedrag alleen op de particuliere markt (de consument). (Grottere) bedrijven gaan op dit moment al vaker in gesprek over provisie en dienstverlening. Ook wordt in de zakelijke markt vaker integraal totaaladvies gegeven (zogeheten risicomangement), waarbij het om een pakket provisie gaat en minder om een provisie per productgroep. Daarbij blijft de verplichting dat ook de zakelijke markt gewezen moet worden op het bestaan van de afsluit- en doorlopende provisie en het recht heeft om geïnformeerd te

worden over wat de hoogte van de afsluit- en doorlopende provisie in zijn of haar situatie is, wanneer daarnaar gevraagd wordt.

P

Door vernummering van de leden 4:37c dienen de verwijzingen de leden van 4:37c te worden aangepast in artikel 88b.

Q

De termijn voor het nemen van een besluit na het verzoeken om nadere gegevens wordt gewijzigd, zodat het verzoeken om nadere gegevens niet langer tot een verkorting van de termijn kan leiden.

R

Door vernummering van de leden van artikel 4:37c dienen de verwijzingen naar de leden van artikel 4:37c in het opschrift van paragraaf 10.3.1. te worden aangepast.

S

Door vernummering van de leden van artikel 4:37c dienen de verwijzingen naar de leden van artikel 4:37c in artikel 115b te worden aangepast.

T

Artikel 144 (oud) vervalt. De bewaarder dient ervoor te zorgen dat de verkoop, de uitgifte, de inkoop, de terugbetaling en de intrekking van de rechten van deelneming in de icbe geschieden in overeenstemming met het fondsreglement of de statuten (artikel 147f BGfo jo. artikel 22, derde lid, onderdeel a van richtlijn 2014/91/EU (UCIT V)¹⁵). De bewaarder controleert derhalve ook of wordt voldaan aan de beleggingsrestricties zoals opgenomen in de artikelen 130 tot en met 143 BGfo. De bewaarder van een icbe dient op grond van artikel 4:62t, tweede lid, Wft alle gegevens van door hem verrichte diensten en transacties bij te houden die de AFM redelijkerwijs nodig heeft ten behoeve van het toezicht op de naleving van het ingevolge de Wft bepaalde door de bewaarder. Gelet hierop is het voorschrift dat een icbe een mededeling van de accountant dient te overleggen aan de AFM waaruit blijkt dat de icbe in overeenstemming heeft gehandeld met de artikelen 130 tot en met 143 BGfo overbodig geworden.

¹⁵ Richtlijn 2014/91/EU van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 tot wijziging van Richtlijn 2009/65/EG tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) wat bewaartaken, beloningsbeleid en sancties (PbEU 2014, L 275/186).

Artikel 144 (nieuw) is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, Wft en verwerkt artikel 89 van de richtlijn instellingen voor collectieve beleggingen in effecten¹⁶. Artikel 144 voorziet in een algemeen verbod op het verkopen van financiële instrumenten vanuit een ongedekte positie om zware verliezen voor icbe's te vermijden. In artikel 144 is opgenomen dat een icbe geen financiële instrumenten mag verkopen indien de icbe de financiële instrumenten niet in eigendom heeft (ongedekt short gaan). Het gaat dan om aandelen, obligaties en andere door uitgevende instellingen uitgegeven waardebewijzen, geldmarktinstrumenten of derivaten zoals opties, futures of swaps. Hieronder valt ook het ongedekt schrijven van call-opties. Verkopen vanuit een ongedekte positie zijn alle transacties waarbij een icbe geconfronteerd wordt met het risico dat zij financiële instrumenten moet kopen tegen een hogere prijs dan die waartegen de financiële instrumenten zullen worden geleverd en daardoor et een verlies te maken krijgt en met het risico dat zij niet in staat blijkt op de vervaldatum van de transactie bij de afwikkeling het onderliggende financiële instrument te leveren. Met deze risico's moet steeds rekening worden gehouden bij transacties in het kader waarvan een icbe zich verplicht ziet financiële instrumenten op de markt te kopen om aan haar verplichtingen te voldoen. In die gevallen loopt de icbe het risico alle of een deel van de verbintenissen die zijn in het kader van een derivatentransactie is aangegaan, niet te kunnen nakomen.

U

Artikel 147, eerste lid, is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, Wft en in lijn gebracht met artikel 76 van de richtlijn instellingen voor collectieve beleggingen in effecten. Het tweede en derde lid kunnen vervallen omdat die leden betrekking hadden op icbe-maatschappijen die zelf activa beheren en die activa niet in bewaring hoefden te geven bij een bewaarder (artikel 126 BGfo (oud)). Door richtlijn 2014/91/EU dienen de activa van een icbe altijd te worden bewaard door een bewaarder waardoor deze artikelleden overbodig zijn geworden.

V

De artikelen die van toepassing zijn op een bewaarder van een beleggingsinstelling en een bewaarder van een icbe zijn sinds maart 2016 bij de Implementatiewet wijziging icbe's in een aparte paragraaf opgenomen (paragraaf 4.3.1.4e Bewaarders) om de overzichtelijkheid te bevorderen (Kamerstukken II 2015/16, 34 322). De artikelen 4:57a en 4:57b zijn toen vervallen en vervangen door de artikelen 4:62v en 4:62w. In artikel 147a, tweede lid, zijn nu de juiste verwijzingen opgenomen.

W

Artikel 147hh is overbodig geworden en vervalt omdat in artikel 1c van de Vrijstellingsregelging Wft vrijstelling is geregeld van artikel 2:3g, eerste lid, van de wet.

X

¹⁶ Richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coordinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) (herschikking) (PbEU 2009, L 302/32).

De verwijzing naar artikel 126 BGfo in onderdelen 7.5. en 7.9. van bijlage I vervalt omdat artikel 126 is vervallen en geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen icbe's die hun activa laten bewaren door een bewaarder en icbe's die geen bewaarder hebben. Alle icbe's dienen hun activa te laten bewaren door een bewaarder. Vanwege dezelfde reden kan onderdeel 7.14. vervallen.

ARTIKEL II (Besluit prudentiële regels Wft)

A

In de lijst met definities in artikel 1 kunnen verschillende definities vervallen die als gevolg van eerdere wijzigingen niet meer voorkomen in het Bpr.

B

Met de wijziging van artikel 26h wordt het eerste lid het nieuwe vierde lid en wordt de reikwijdte van dat lid aangepast. Het vierde lid implementeert artikel 97, derde lid, van de richtlijn betaaldiensten. Daarin is bepaald dat ten aanzien van het eerste lid van artikel 97 beveiligingsmaatregelen getroffen dienen te worden. Gelet hierop dient een betaaldienstverlener beveiligingsmaatregelen te treffen en in authenticatieprocedures te voorzien indien hij sterke cliëntauthenticatie toepast. In nieuwe vierde lid wordt bovendien een verwijzing opgenomen naar artikel 98 van de richtlijn betaaldiensten. Dit dient ter aanvullende implementatie van de richtlijn betaaldiensten. Artikel 98 van de richtlijn betaaldiensten bevat technische reguleringsnormen inzake authenticatie en communicatie, die ook van toepassing zijn op sterke cliëntauthenticatie.

C

Naar aanleiding van de richtsnoeren inzake uitbesteding¹⁷ die op 25 februari 2019 zijn uitgebracht door de Europese Bankautoriteit (EBA) wordt artikel 32 Bpr gewijzigd. Voornoemde richtsnoeren hebben betrekking op uitbesteding van werkzaamheden binnen de EER door banken, betaalinstanties en elektronischgeldinstellingen. Op grond van de EBA-verordening zijn toezichthoudende autoriteiten, zoals DNB, en financiële instellingen verplicht om zich tot het uiterste in te spannen om te voldoen aan richtsnoeren die door EBA worden uitgebracht.¹⁸

Gebleken is dat het Nederlands wettelijk kader met betrekking tot uitbesteding verder in lijn kan worden gebracht met de relevante Europese regelgeving en de richtsnoeren van

¹⁷ Final report on EBA Guidelines on outsourcing arrangements, 25 February 2019, EBA/GL/2019/02.

¹⁸ Artikel 16, derde lid, Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie (PbEU 2010, L 331).

de EBA.¹⁹ Thans volgt uit artikel 32 Bpr dat de regels uit artikel 29 tot en met 31 van het Bpr niet van toepassing zijn indien een financiële onderneming werkzaamheden uitbesteedt aan een onderneming binnen dezelfde groep (intra-groep uitbesteding). Op intra-groep uitbesteding zijn op grond van de relevante Europese richtlijnen echter dezelfde vereisten van toepassing als op uitbesteding van werkzaamheden aan een onderneming buiten de groep. In het uitbestedingsbeleid en de uitbestedingsprocedures van een financiële onderneming dient ook met deze vorm van uitbesteding rekening te worden gehouden. Uit de richtsnoeren van de EBA volgt in dit kader dat de risico's verbonden aan intra-groep uitbesteding door banken, betaalinstanties en elektronischgeldinstellingen niet noodzakelijkerwijs kleiner zijn. Het toezicht op de uitbestedende instantie kan proportioneel worden ingevuld, afhankelijk van de inschatting van de risico's die met uitbesteding gepaard gaan.

Gelet op het voorgaande wordt met onderhavige wijziging bepaald dat de uitzondering van artikel 32 Bpr niet van toepassing is op banken, betaalinstanties en elektronischgeldinstellingen. Als gevolg van deze wijziging zullen de regels met betrekking tot uitbestedingsbeleid en – procedures en uitbestedingsovereenkomsten ook van toepassing zijn op deze instanties wanneer zij werkzaamheden uitbesteden binnen de groep waarvan zij deel uitmaken. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat uit artikel 32a Bpr volgt dat, waar het betaalinstanties en elektronischgeldinstellingen betreft, de regels met betrekking tot uitbesteding uit dit hoofdstuk van het Bpr uitsluitend van toepassing zijn indien sprake is van uitbesteding van 'belangrijke werkzaamheden'.

Van de gelegenheid wordt tevens gebruik gemaakt om artikel 32 Bpr op eenzelfde wijze te wijzigen waar het premiepensioeninstellingen betreft. Ook voor premiepensioeninstellingen geldt dat er op grond van de relevante Europese regelgeving niet op voorbaat onderscheid gemaakt kan worden tussen uitbesteding aan ondernemingen binnen, dan wel buiten de groep.²⁰

D

De termijn voor het nemen van een besluit na het verzoeken om nadere gegevens wordt gewijzigd, zodat het verzoeken om nadere gegevens niet langer tot een verkorting van de termijn kan leiden.

¹⁹ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PbEU 2013, L 338), Richtlijn (EU) 2015/2366 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG (PbEU 2015, L 337) en Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, tot wijziging van de Richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van Richtlijn 2000/46/EG (PbEU 2009, L 267).

²⁰ Richtlijn (EU) 2016/2341 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPV's) (PbEU 2016, L 354).

E

De termijn voor het nemen van een besluit na het verzoeken om nadere gegevens wordt gewijzigd, zodat het verzoeken om nadere gegevens niet langer tot een verkorting van de termijn kan leiden.

F

De wijziging van het opschrift heeft ten doel dat opschrift in lijn te brengen met de inhoud van het hoofdstuk, aangezien bepalingen over de actuaris daarin niet meer voorkomen als gevolg van de implementatie van de richtlijn solvabiliteit II en de Omnibus II richtlijn.

G

De wijzigingen in het eerste tot en met derde lid van artikel 137 hebben ten doel de tekst van die leden in lijn te brengen met de artikelen waarnaar verwezen wordt. In die artikelen komt de actuaris namelijk niet meer voor als gevolg van de implementatie van de richtlijn solvabiliteit II en de Omnibus II richtlijn.

H

De introductie van artikel 140 Bpr houdt verband met de introductie van een meldplicht in artikel 3:103a Wft, aangaande voorgenomen wijzigingen binnen een groep, die tot gevolg hebben dat een groepsmaatschappij een gekwalificeerde deelneming in een financiële onderneming zal houden, verwerven of zal vergroten, dan wel enige zeggenschap verbonden aan een gekwalificeerde deelneming zal gaan uitoefenen. Het betreft gevallen waarin eerder door DNB, dan wel de ECB, een verklaring van geen bezwaar (vvgb) is verleend die geldt voor alle groepsmaatschappijen gezamenlijk (groeps-vvgb).²¹

In artikel 140 Bpr wordt invulling gegeven aan de gegevens die een groepsmaatschappij moet verstrekken bij een kennisgeving als bedoeld in artikel 3:103a, eerste lid, Wft. Uit de systematiek van artikel 3:103a Wft volgt dat de verplichting om DNB in kennis te stellen van een voorgenomen wijziging binnen de groep rust op de groepsmaatschappij waaraan eerder de groeps-vvgb is verleend, doorgaans de topholding van een groep, alsmede op de overige bij de wijziging betrokken groepsmaatschappijen. Dat neemt niet weg dat aan de verplichting kan worden voldaan door één van de groepsmaatschappijen, zodat DNB slechts één melding van de voorgenomen wijzigingen ontvangt. Daarbij zal de meldende groepsmaatschappij informatie moeten verstrekken die DNB in staat stelt om te beoordelen of zij, dan wel de ECB, op grond van artikel 3:103a Wft kan instemmen met de voorgenomen wijziging.

²¹ Artikel 3:102, tweede lid, Wft.

Voor het vaststellen van de te verstrekken gegevens is aansluiting gezocht bij artikel 138 Bpr, alsmede bij de in dit kader relevante Europese richtlijnen²² en de gezamenlijke richtsnoeren die door de Europese Bankautoriteit (EBA), de Europese Pensioen- en Verzekeringsautoriteit (EIOPA) en de Europese Effecten- en Marktenautoriteit (ESMA) zijn opgesteld met betrekking tot de prudentiële beoordeling van een verwerving of verhoging van een gekwalificeerde deelneming in de financiële sector (gezamenlijk: *European Supervisory Authorities, ESA's*).²³ In artikel 138 Bpr staan de gegevens genoemd die bij een aanvraag voor een verklaring van geen bezwaar moeten worden verstrekt. In artikel 23, vierde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten²⁴ is bepaald dat de te verstrekken informatie in verhouding moet staan tot en afgestemd moet zijn op de aard van de kandidaat-verwerver en de voorgenomen verwerving. Eenzelfde bepaling is onder meer ook opgenomen in de richtlijn Solvabiliteit II²⁵ en de herziene richtlijn betaaldiensten.²⁶ Tot slot wordt in de gezamenlijke richtsnoeren van de ESA's overwogen dat een melding van een wijziging binnen een groep informatie dient te bevatten over de op handen zijnde veranderingen binnen de groep en de nieuwe personen en/of entiteiten binnen een groep die direct of indirect een deelneming verwerven of vergroten, of die het dagelijks beleid bepalen.

Uitgaande van het voorgaande is in artikel 140 Bpr bepaald dat de gegevens, bedoeld in artikel 138 Bpr, moeten worden verstrekt, voor zover deze verband houden met de voorgenomen wijziging binnen de groep. Dit komt onder meer tot uitdrukking met de woorden "als gevolg van de voorgenomen wijziging" in onderdeel b van het eerste lid. Daarmee wordt beoogd te verduidelijken dat tot deze gegevens geen informatie behoort over (mede)beleidsbepalers waarvan de betrouwbaarheid reeds eerder, bijvoorbeeld in het kader van de oorspronkelijke aanvraag voor een groeps-vvgb, is vastgesteld. Het betreft derhalve slechts gegevens van de entiteiten en personen die, naar aanleiding van de voorgenomen wijziging, het beleid van de betreffende financiële onderneming gaan (mede) bepalen. Onderdeel c van het eerste lid betreft daarnaast bescheiden waarin de financiële positie van de bij de wijziging betrokken groepsmaatschappijen tot uitdrukking komt. Het is voorstelbaar dat deze informatie reeds bij de toezichthouder bekend is, uit hoofde van de uitoefening van haar doorlopend toezicht. Dit zal met name het geval zijn indien DNB, of de ECB, op geconsolideerde basis toezicht houdt. Om die reden is in

²² Zie voor een volledige opsomming van de relevante richtlijnen punt 3.1, onderdeel vii, van de Joint Guidelines on the prudential assessment of acquisitions and increases of qualifying holdings in the financial sector, 20 December 2016, JC/GL/2016/01, beschikbaar via: https://esas-joint-committee.europa.eu/Publications/Guidelines/JC_QH_GLS_EN.pdf.

²³ Joint Guidelines on the prudential assessment of acquisitions and increases of qualifying holdings in the financial sector, 20 December 2016, JC/GL/2016/01, beschikbaar via: https://esas-joint-committee.europa.eu/Publications/Guidelines/JC_QH_GLS_EN.pdf.

²⁴ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013, betreffende de toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentiële toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PbEU 2013, L 176).

²⁵ Artikel 59, vierde lid, van richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (PbEU 2009, L 335).

²⁶ Artikel 6, tweede lid, van richtlijn (EU) 2015/2366 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG (PbEU 2015, L 337).

onderdeel c van het eerste lid expliciet bepaald dat deze informatie slechts hoeft te worden verstrekt, voor zover DNB niet reeds over deze gegevens beschikt. Tot slot wordt opgemerkt dat de informatie bedoeld in onderdeel a en d van het eerste lid, in de praktijk kan overlappen. Met de toevoeging van onderdeel d is beoogd tot uitdrukking te brengen dat de toezichthouder in kennis moet worden gesteld van de volledige juridische groepsstructuur, zoals deze naar aanleiding van een voorgenomen wijziging eruit zal zien. Ook indien bij de voorgenomen wijziging slechts een beperkt aantal groepsmaatschappijen betrokken is. Het ligt in de rede dat DNB nadere informatie verschaft over de te verstrekken gegevens en bescheiden, bijvoorbeeld in de vorm van een kennisgevingsformulier.

I

De artikelen die verwijzen naar deze bijlagen zijn reeds vervallen of vervangen waardoor deze bijlagen kunnen vervallen.

ARTIKEL III (Besluit financiële markten BES)

A

Middels artikel 1:10a worden betaaldienstverleners gevestigd in Europees Nederland en in bezit van een vergunning in de zin van artikel 2:3a Wft uitgezonderd van de verplichtingen van de Wfm BES. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de grondslag opgenomen in artikel 1:3, vierde lid, Wfm BES om bij besluit bepaalde financiële ondernemingen uit te zonderen van de wet door in artikel 1:10a een uitzondering op te nemen in het Besluit financiële markten BES. Dit betekent concreet dat deze ondernemingen Europees Nederlandse eurobetaal- of eurospaarrekeningen beschikbaar mogen stellen aan ingezetenen van Caribisch Nederland zonder dat zij in bezit hoeven te zijn van een vergunning op basis van de Wfm BES of moeten voldoen aan de verplichtingen uit de Wfm BES. Dat houdt in dat het wegnemen van formele belemmeringen zoals het aanpassen van systemen of procedures voor ingezetenen van Caribisch Nederland niet neerkomt op overtreding van de Wfm BES. Aangezien de rekening formeel in Europees Nederland wordt gehouden en de betaalrekening in de eerste plaats deelname aan het Europees Nederlandse betalingsverkeer biedt zijn de gedragsregels van de Wft van toepassing, niet de gedragsregels van de Wfm BES. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen Caribisch- en Europees-Nederlandse rekeninghouders.

B

Artikel 3:4 Bfm BES vervalft. Hiermee vervalft de geschiktheidstoets voor beleidsbepalers bij assurantiebemiddelaars. Dat betekent dat geschiktheid niet meer aangetoond wordt middels een bij regeling aangewezen diploma. In plaats daarvan is de Beleidsregel geschiktheid AFM en DNB toepassing en uitvoering Wfm BES en Wwft BES 2012 van toepassing. Deze regelt dat geschiktheid middels relevante werkervaring, eventueel aangevuld met een diploma moet worden aangetoond.

C

Artikel 3:29 is aangepast in verband met het vervallen van artikel 3:4. Artikel 3:29 verplicht feitelijk leidinggevend en medewerkers van assurantiebemiddelaars in bezit te zijn van een diploma. In artikel 3:29 werd verwezen naar de diploma's voor dagelijkse beleidsbepalers bij assurantiebemiddelaars aangewezen bij ministeriële regeling op grond van artikel 3:4. Artikel 3:4 vervalt, maar de eis blijft gehandhaafd voor feitelijke leidinggevend en werknemers door een nieuwe grondslag om dergelijke diploma's bij ministeriële regeling aan te wijzen in artikel 3:29 op te nemen.

ARTIKEL IV (Besluit bestuurlijke boetes financiële sector)

A

Het betreft een technische wijziging van een verouderde verwijzing. De verwijzing naar de basisbedragen voor overtredingen is aangepast naar artikel 49, tweede lid, Wet toezichtkantoren 2018.

B

In artikel 10 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector is een opsomming opgenomen van artikelen uit de Wft en daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en daarbij behorende boetecategorieën.

De eerste wijzigingsopdracht heeft betrekking op de beboetbaarstelling van de meldplicht met betrekking tot wijzigingen die plaatsvinden binnen een groep nadat eerder door DNB een groeps-vvgb is verleend, bedoeld in artikel 3:103a, eerste lid, Wft. Aan een overtreding van deze meldplicht wordt, overeenkomstig de reeds bestaande beboetbaarstelling van de verbodsbepaling in artikel 3:95 Wft en de meldplicht in artikel 3:103 Wft, de derde boetecategorie toegerekend. Dit is in overeenstemming met het bepaalde in artikel 66 van de richtlijn kapitaalvereisten.²⁷

De tweede, derde en vierde wijzigingsopdracht zorgen ervoor dat de nieuw ingevoegde artikelen in het BGfo die betrekking hebben op het verbod op ongedekt short gaan en de regels omtrent geautomatiseerd advies, onafhankelijk advies, de controle van het kostprijsmodel en actieve provisietransparantie beboetbaar zijn. De desbetreffende boetecategorieën zijn bepaald naar de ernst van de overtreding en sluiten aan bij de boetecategorieën die thans gelden voor soortgelijke overtredingen.

²⁷ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (Pb EU 2013, L176) en Verordening (EU) Nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van EU-verordening 648/2012 (Pb EU 2013, L176).

Met de derde wijzigingsopdracht wordt daarnaast de overtreding van de artikelen 26i, eerste lid, en 26j, eerste lid, van het Besluit prudentiële regels Wft beboetbaar gesteld. Dit dient ter aanvullende implementatie van de richtlijn betaaldiensten. Tevens wordt er in voorzien een omissie in artikel 10 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector te helen. In het Implementatiebesluit herziene richtlijn betaaldiensten²⁸ is in de opsomming van artikelen uit de Wft onder het deel Besluit prudentiële regels Wft abusievelijk het tweede lid van artikel 26k opgenomen, terwijl dat artikel geen tweede lid heeft, hetgeen door onderhavige wijziging wordt hersteld.

C

Bij de totstandkoming van het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten is verzuimd om in artikel 13 de vermelding van de verordening inzake de veiling van broeikasgasemissierechten te schrappen. Die omissie wordt hierbij hersteld.

Artikel V (Besluit kredietvergoeding)

In artikel 1 van het Besluit kredietvergoeding wordt nog verwezen naar inmiddels vervallen artikelen van de Wet op het consumentenkrediet. Sinds de aanvulling van Boek 7 BW met de nieuwe afdelingen 7.2a.2 en 7.2b.1. en 2 en een nieuwe titel 7.2c is deze materie in artikel 7:76 BW geregeld.²⁹ De onderhavige wijziging brengt artikel 1 Besluit kredietvergoeding hiermee weer in overeenstemming.

Artikel VI (Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten)

A

De AFM is aangewezen als bevoegde autoriteit voor de gehele verordening (EU) nr. 2017/1131 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 inzake geldmarktfondsen (PbEU 2017, L 169) met uitzondering van het artikel dat gaat over de stresstesten, te weten artikel 28, en het onderdeel van het artikel dat gaat over de rapportage van die stresstesten, te weten artikel 37, tweede lid, onderdeel c. Daarvoor is DNB aangewezen als bevoegde autoriteit.

Omdat AFM en DNB één gezamenlijk rapportageloket gaan hanteren voor de rapportages die in het kader van de verordening moeten worden aangeleverd, dat beheerd zal worden door de AFM is aanpassing van deze bevoegdheidsverdeling noodzakelijk. De wijziging regelt dat AFM de bevoegde autoriteit wordt voor het gehele artikel 37 dat gaat over de rapportages. Dit zodat de geldmarktfondsen alle rapportages (ook die over stresstesten) bij de AFM kunnen aanleveren en tevens zodat de AFM handhavend kan optreden bij het niet of niet tijdig aanleveren van die rapportages. De AFM stuurt de rapportages die betrekking hebben op de stresstesten vervolgens door

²⁸ Artikel IV, tweede lid van het Implementatiebesluit herziene richtlijn betaaldiensten.

²⁹ Zie Stb. 2016, 360.

aan DNB, zodat DNB inhoudelijk toezicht kan houden op de stresstesten conform artikel 28.

DNB blijft aangewezen als bevoegde autoriteit voor het onderdeel van artikel 37 dat betrekking heeft op de rapportage van stresstesten, te weten artikel 37, tweede lid, onderdeel c, van de verordening. Dit zodat DNB zelfstandig om aanvullende informatie kan verzoeken omtrent die rapportages die betrekking hebben op de stresstesten op grond van artikel 37, tweede lid, laatste zin.

B en C

In bijlage 1 van het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten wordt een verwijzing naar artikel 42, eerste lid, van Verordening (EU) nr. 600/2014 (MiFIR) opgenomen. De artikelen 40, eerste lid, 41, eerste lid en 42, eerste lid, van MiFIR bevatten een zogenoemde productinterventiebevoegdheid voor respectievelijk de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA), de Europese Bankautoriteit (EBA) en de nationale toezichthoudende instanties. Deze toezichthouders kunnen op grond van die bevoegdheid maatregelen treffen om het op de markt brengen, distribueren of verkopen van bepaalde financiële instrumenten of gestructureerde deposito's tijdelijk of voor onbepaalde tijd te verbieden of te beperken. In bijlage 1 zijn reeds verwijzingen opgenomen naar de artikelen 40, eerste lid en 41, eerste lid, MiFIR. Hierdoor kunnen de AFM of DNB een last onder dwangsom opleggen bij overtreding van een door ESMA of EBA op grond van artikel 40, eerste lid respectievelijk artikel 41, eerste lid, getroffen tijdelijke maatregel. Ten onrechte is verzuimd om in bijlage 1 een verwijzing naar artikel 42, eerste lid, MiFIR op te nemen. Dat verzuim wordt thans hersteld zodat de AFM of DNB bij overtreding van een op grond van artikel 42, eerste lid, vastgestelde maatregel een last onder dwangsom op te leggen.

In bijlage 2 van het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten wordt een verwijzing naar artikel 42, eerste lid, MiFIR opgenomen. Bij de vaststelling van de boetecategorie die geldt voor overtreding van dat artikel is aangesloten bij de voor overtreding van artikel 40, eerste lid of artikel 41, eerste lid MiFIR geldende boetecategorie.

ARTIKEL VII (Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft)

Dit artikel voorziet alsnog in de met artikel II, onderdeel D, tweede lid, van het Implementatiebesluit herziene richtlijn betaaldiensten beoogde wijziging. Door een onjuiste formulering kon die wijziging niet worden doorgevoerd

ARTIKEL VIII EN IX (Besluit reikwijdtebepalingen Wft en Besluit gereglementeerde markten Wft)

In paragraaf 8 van de algemene toelichting is uiteengezet dat de termijn voor het nemen van een besluit na het verzoeken om nadere gegevens wordt gewijzigd, zodat

het verzoeken om nadere gegevens niet langer tot een verkorting van de termijn kan leiden. De onderhavige artikelen voorzien daarin voor het Besluit reikwijdtebepalingen Wft en het Besluit gereguleerde markten Wft.

De Minister van Financiën,